

Ročník 1992

# Zbierka zákonov

ČESKEJ A SLOVENSKEJ FEDERATÍVNEJ REPUBLIKY

---

ČESKEJ REPUBLIKY / SLOVENSKEJ REPUBLIKY

---

Čiastka 22

Rozoslaná 24. marca 1992

---

## OBSAH:

86. Zákon o péči o zdraví ľudu (úplné znění s pôsobnosťou pro Českou republiku, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění)
  87. Vyhláška ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky o školních družinách a školních klubech
  88. Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky o zmene vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla
  89. Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí o dojednaní Zmluvy medzi vládou Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a vládou Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska o zamedzení dvojakého zdanenia v odbore daní z príjmu a ziskov z majetku
  90. Oznámenie Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky o vydaní výnosu o postupe organizácií lesného hospodárstva a Správy Tatranského národného parku pri užívaní lesnej pôdy, lesných porastov a ostatného majetku vo vlastníctve iných subjektov ako česko-slovenského štátu
  91. Oznámenie Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky o vydaní výnosu o postupe organizácií lesného hospodárstva a Správy Tatranského národného parku pri vydávaní lesných pozemkov, lesných porastov a ostatných zariadení slúžiacich lesnému hospodárstvu a ďalšieho majetku bývalých urbarialistov, komposesorátov a podobných útvarov
-

## 86

**PŘEDSEDNICTVO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY**

vyhlašuje

**s působností pro Českou republiku úplné znění zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, se změnami a doplňky provedenými zákonem České národní rady č. 210/1990 Sb., zákonem České národní rady č. 425/1990 Sb. a zákonem České národní rady č. 548/1991 Sb.**

**Z Á K O N****o péči o zdraví lidu**

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

**Hlavní zásady péče o zdraví lidu**

## Čl. I

zrušen

## Čl. II

Péči společnosti o zdraví lidu musí odpovídat snaha každého jednotlivce žít zdravě a vyvarovat se vlivů škodlivě působících na jeho zdraví. Zároveň má každý občan napomáhat dobrému vývoji zdraví svých spoluobčanů, a proto aktivně přispívat k vytváření zdravých podmínek a zdravého způsobu života a práce.

## Čl. III

K hlavním předpokladům péče o zdraví lidu patří stálý rozvoj vědy a techniky a pohotové uplatňování výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Věda proto musí v předstihu zajišťovat dostatek potřebných poznatků a uplatňovat je na všech úsecích národního hospodářství, jejichž činnost má vliv na zdraví lidu.

## Čl. IV

Péče o zdraví lidu se zaměřuje především preventivně k ochraně a soustavnému upevňování a rozvíjení tělesného i duševního zdraví lidu; zvláštní pozornost je přitom věnována péči o novou generaci a ochraně zdraví pracujících.

## Čl. V

zrušen

## Čl. VI

K provedení těchto zásad péče o zdraví lidu upravuje zákon vytváření a ochranu zdravých podmínek a zdravého způsobu života a práce a zabezpečování zdravotnických služeb.

**PRVNÍ ČÁST****Vytváření a ochrana zdravých podmínek a zdravého způsobu života a práce**

## § 1

(1) Všechny podniky, družstva a jiné organizace (dále jen „organizace“) jsou povinny činit v rozsahu své působnosti všechna potřebná opatření k vytváření a ochraně zdravých podmínek a zdravého způsobu života a práce (dále jen „zdravé životní podmínky“) a odpovídají za plnění těchto povinností.

(2) Nadřízené orgány jsou povinny soustavně vést podřízené organizace k tomu, aby své úkoly v péči o zdravé životní podmínky plnily nedílně s úkoly hospodářské a kulturní výstavby, kontrolovat, jak se v odvětvích jimi spravovaných dodržují povinnosti v ochraně a rozvoji zdraví lidu, a vyvozovat z neplnění těchto povinností hospodářské důsledky.

(3) Za plnění povinností orgánů a organizací v péči o zdravé životní podmínky odpovídají osobně v rozsahu své funkce a náplně své činnosti vedoucí pracovníci a funkcionáři na všech stupních řízení, jakož i všechny další osoby pověřené řízením, organizací a kontrolou práce.

(4) Vedoucí pracovníci a funkcionáři jsou povinni soustavně vytvářet předpoklady pro iniciativu občanů v péči o zdravé životní podmínky a opírat se o aktivní účast veřejnosti.

## § 2

(1) Zdravé životní podmínky se vytvářejí a chrání zejména péčí

- a) o zdravý stav ovzduší, vody, půdy a ostatních složek životního prostředí, zejména sídlišť, rekreačních a lázeňských oblastí, obytných a jiných budov, veřejně přístupných míst a okolí závodů, jakož i zařízení osobní dopravy, tělo-

- výchovných zařízení a zařízení poskytujících služby obyvatelstvu,
- b) o zdravou výživu obyvatelstva a o uspokojování obyvatelstva zdravotně nezávadnými předměty běžného užívání,
- c) o zdravý vývoj dětí a dorostu, především pokud jde o výchovné prostředí a způsob výchovy,
- d) o příznivé působení pracovního prostředí a práce na zdraví pracujících.

(2) Při vytváření a ochraně zdravých životních podmínek se jako důležitý činitel uplatňuje výchova občanů ke zdravotnímu uvědomění a k získávání správných hygienických návyků.

### § 3

Úkoly v péči o zdravé životní podmínky se musí zabezpečovat zejména při

- a) územním plánování, při projektování staveb a zařízení, při jejich výstavbě, rekonstrukci a uvádění do provozu (užívání) a při jejich údržbě a opravách,
- b) stanovení vývojových a výzkumných úkolů a při navrhování a zavádění nových strojů a jiných pracovních prostředků i technologických a pracovních postupů,
- c) zavádění, organizování a rozšiřování výroby, obchodu a služeb a při dovozu,
- d) řízení a organizaci práce a při její kontrole,
- e) zavádění všech forem individuální i kolektivní hmotné zainteresovanosti, při jejich používání a při tvorbě technicko-hospodářských norem a mzdových předpisů,
- f) výchově a výuce, zejména při sestavování a kontrole plánů výchovy a výuky dětí a dorostu,
- g) zaměstnávání pracovníků, a to se zřetelem na jejich tělesnou, duševní a odbornou způsobilost.

### § 4

(1) Orgány, které jsou oprávněny schvalovat opatření, k nimž je třeba závazného posudku orgánů hygienické služby, nesmějí k těmto opatřením dát svůj souhlas bez takového kladného posudku.

(2) Závazný posudek orgánů hygienické služby je nutno si vyžádat k těmto opatřením:

- a) k návrhům územních plánů rajónů a sídlišť,
- b) k návrhům typových podkladů a vzorových projektů staveb,
- c) k zavedení výroby nových stavebních prvků a materiálů, pro které nejsou vydány technické normy,
- d) k odevzdání staveb do provozu nebo užívání,

- e) k vymezení pásem hygienické ochrany,
- f) k využití vodních zdrojů k zásobování pitnou a užitkovou vodou a k využití rybníků k rekreačním účelům.

(3) Závazný posudek orgánů hygienické služby je nutno si v rozsahu a za podmínek stanovených prováděcími předpisy vyžádat i k dalším opatřením, jimiž by mohly být způsobeny zdravotní závady, které by se později nedaly odstranit vůbec nebo by se daly odstranit jen s neúměrnými náklady, zejména

- a) k zadáním a projektům staveb,
- b) k návrhům technických norem,
- c) k uvedení závodů do provozu,
- d) k zahájení výroby a k dovozu poživatin a předmětů běžného užívání,
- e) k umístění zotavovacích a jiných podobných zařízení pro děti a dorost a škol v přírodě a k jejich uvedení do provozu,
- f) k návrhům typů ochranných pracovních prostředků,
- g) k návrhům typů a k dovozu strojů a jiných zařízení,
- h) k návrhům na zavedení nových technologických a pracovních postupů.

(4) Jiná opatření, pokud by jimi mohly být nepříznivě ovlivněny životní podmínky, je nutno s orgány hygienické služby projednat v rozsahu stanoveném prováděcími předpisy.

### § 5

(1) Při vytváření a ochraně zdravých životních podmínek je nutno provádět též všechna opatření proti vzniku a šíření přenosných nemocí včetně mimořádných opatření při epidemii.

(2) Mimořádná opatření při epidemii i při nebezpečí jejího vzniku jsou:

- a) zákaz nebo omezení výroby, úpravy, úschovy, dopravy, dovozu, vývozu, prodeje a jiného nakládání s věcmi a zvířaty, kterými může být šířena přenosná nemoc, popřípadě příkaz k jejich zničení,
- b) zákaz nebo omezení styku některých skupin obyvatel s ostatním obyvatelstvem, zejména omezení cestování obyvatel některých oblastí a omezení dopravy mezi některými oblastmi,
- c) zákaz nebo omezení slavností, divadelních a filmových představení, sportovních a jiných shromáždění a trhů,
- d) uzavření dětských výchovných zařízení všeho druhu, jakož i ubytovacích podniků a zařízení společného stravování nebo omezení jejich provozu,

- e) zákaz používání studní, pramenů, vodních nádrží, rybníků, potoků a řek, koupališť, čistících lázní a prádelen,
- f) příkaz k hromadnému hubení škodlivých živočichů v rámci ohniskové dezinfekce,
- g) příkaz k varovnému označení objektů, v nichž došlo k onemocnění přenosnou nemocí.

### § 6

(1) Organizace jsou povinny v zájmu zabezpečení zdravých životních podmínek zejména

- a) organizovat a kontrolovat při své činnosti dodržování hygienických zásad a opatření proti výskytu přenosných a jiných nemocí,
- b) soustavně pečovat o podmínky osobní hygieny a zdravého rozvoje duševních schopností občanů,
- c) spolupracovat se zdravotnickými orgány, zdravotnickými zařízeními a zdravotnickými pracovníky, zvláště umožnit pracovníkům, kteří jsou pověřeni prováděním hygienického dozoru, výkon tohoto dozoru a odstraňovat ve stanovených lhůtách závady zjištěné při provádění hygienického dozoru,
- d) spolupůsobit na zajištění řádného výkonu zdravotní péče, zejména při dispensární péči, při vstupních, periodických a jiných preventivních prohlídkách a vyšetřeních a při očkování,
- e) postupovat při zařazování do práce nebo k jiné činnosti, popřípadě při převedení na určitou práci nebo na jinou činnost podle posudků příslušných lékařů a komisí.

(2) Zvláštní povinnosti, které mají organizace a orgány při zabezpečování první pomoci a při budování a údržbě zdravotnických zařízení, jsou vymezeny v dalších ustanoveních tohoto zákona.

### § 7

(1) Jestliže porušením předpisů o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek vznikly nebo by mohly být způsobeny vážné zdravotní závady, nařídí okresní úřady (úřady měst, obvodní úřady) až do zjednáání nápravy zastavení stavby nebo výroby anebo zakázou užívání nebo provoz závodu, zařízení nebo jiného objektu. Blížší vymezení této působnosti stanoví předpisy k provedení tohoto zákona.

(2) Porušují-li organizace předpisy o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek, uloží jim okresní úřad (úřad města, obvodní úřad) pokutu podle zvláštních předpisů.

## DRUHÁ ČÁST

### Účast občanů, profesních organizací, profesních a jiných občanských sdružení v péči o zdraví

#### Hlava první Účast občanů

### § 8

Občané se aktivně podílejí na zabezpečování péče o zdraví lidu zejména tím, že

- a) uplatňují při své činnosti hygienické zásady a spolupracují na opatřeních k ozdravení životních podmínek,
- b) dávají podněty ke zlepšení péče o zdraví lidu, upozorňují na hygienické závady a projednávají opatření k rozvoji zdraví lidu,
- c) účastní se na zdravotnických akcích; své vysoké občanské uvědomění projevují též dárcovstvím krve.

### § 9

(1) Občané mají právo na poskytování zdravotní péče podle ustanovení tohoto zákona, zákona o všeobecném pojištění a předpisů vydaných k jejich provedení.

(2) Občanům s výjimkou osob ve vazbě a ve výkonu trestu odnětí svobody se umožňuje volba lékaře, klinického psychologa a zdravotnického zařízení. Možnost volby se netýká závodní preventivní péče podle § 18a.

(3) Volbu lékaře u vojáků základní vojenské služby, kterou vykonávají na území České republiky, upravují obecně závazné předpisy.

(4) V zájmu svého zdraví a zdraví spoluobčanů je každý povinen

- a) podrobit se v případech stanovených obecně závaznými předpisy zdravotnickým prohlídkám a diagnostickým zkouškám, očkování, léčení přenosných nemocí nebo jiných nemocí společensky zvláště závažných, izolaci, karanténním opatřením, zákazu výkonu zaměstnání nebo jiné činnosti, asanačním, dezinfekčním a jiným opatřením na ochranu před nákazou,
- b) předložit ve stanovených případech lékařské potvrzení o bezinfekčnosti a sdělit okolnosti důležité v zájmu epidemiologického vyšetřování; osoba nemocná přenosnou nemocí je povinna označit lékaři na jeho výzvu zdroj nákazy a osoby, které mohla sama nakazit,
- c) poskytnout nebo zprostředkovat nezbytnou pomoc osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky závažné poruchy zdraví,

- d) účastnit se zdravotnického školení a výcviku uloženého z důvodu obecného zájmu.

#### Hlava druhá

### Účast profesních organizací, profesních a jiných občanských sdružení

#### § 10

##### (1) Příslušné odborové orgány

- a) podílejí se na kontrole péče o zdraví,
- b) účastní se na tvorbě obecně závazných právních předpisů z oblasti zdravotnictví,
- c) účastní se výběrových řízení na obsazování vedoucích funkcí ve zdravotnictví.

(2) Československý červený kříž vychovává občany k účasti na plnění zdravotnických úkolů a jeho složky úzce spolupracují se zdravotnickými zařízeními.

(3) Úkoly týkající se zdraví lidu plní občanská sdružení podle zásad dohodnutých s ministerstvem zdravotnictví České republiky.

#### § 10a

(1) Ministerstvo zdravotnictví České republiky (dále jen „ministerstvo zdravotnictví“) spolupracuje s profesními organizacemi a s profesními občanskými sdruženími,<sup>1)</sup> a to zejména při

- a) zabezpečení odbornosti jejich členů k výkonu povolání,
- b) tvorbě sazebníků, které souvisejí s výkony zdravotní péče, tvorbě cen léčiv a prostředků zdravotnické techniky, protetických a zdravotnických pomůcek,
- c) tvorbě obecně závazných právních předpisů z oblasti zdravotnictví,
- d) udělování oprávnění k provozování nestátních zdravotnických zařízení,
- e) výběrových řízeních na obsazování vedoucích funkcí ve zdravotnictví.

(2) Na plnění úkolů uvedených v odstavci 1 písm. c) se podílí organizace zdravotně postižených občanů prostřednictvím vládního výboru.

## TŘETÍ ČÁST

### Zdravotnictví

#### Hlava první

### Zdravotní péče

#### Oddíl 1

### Poskytování zdravotní péče

#### § 11

(1) Zdravotní péči poskytují zdravotnická zařízení státu, obcí, fyzických a právnických osob v souladu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy. Podmínky poskytování zdravotní péče ve zdravotnických zařízeních stanoví zvláštní zákony.

##### (2) Zdravotní péče se poskytuje

- a) bez přímé úhrady na základě všeobecného zdravotního pojištění v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy<sup>2)</sup> nebo na základě smluvního zdravotního pojištění,
- b) bez přímé úhrady z prostředků Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky u občanů Slovenské republiky, kteří nemají na území České republiky trvalý pobyt, nejsou na území České republiky v pracovním nebo obdobném poměru ani samostatně výdělečně činní; nárok na úhradu těchto nákladů uplatní Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky u příslušného orgánu Slovenské republiky,
- c) bez přímé úhrady z prostředků státního rozpočtu České republiky, charitativních, církevních a dalších právnických a fyzických osob,
- d) za plnou nebo částečnou finanční úhradu.

(3) Za plnou nebo částečnou finanční úhradu jsou poskytovány

- a) zdravotní péče přesahující rámec stanovený zvláštními předpisy,<sup>2)</sup>
- b) vyšetření, prohlídky a jiné výkony prováděné v osobním zájmu fyzických osob nebo v zájmu právnických osob, které nesledují léčebný účel,
- c) léčiva a prostředky zdravotnické techniky a protetické a zdravotnické pomůcky nad rámec stanovený zvláštním předpisem,<sup>2)</sup>
- d) zaopatření v zařízeních ústavní péče, v dětských domovech, kojeneckých ústavech a jeslích,
- e) hygienické služby objednané fyzickými nebo právnickými osobami.

<sup>1)</sup> Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění zákona č. 300/1990 Sb. a zákona č. 513/1991 Sb. Zákon České národní rady č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře.

<sup>2)</sup> Zákon České národní rady č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění.

(4) Zdravotní péči za plnou nebo částečnou úhradu, popřípadě i její výši, blíže vymezí ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem financí České republiky vyhláškou vydanou po projednání se zdravotnickými pojišťovnami, se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou, zástupci smluvních zdravotnických zařízení a profesními organizacemi zřízenými zvláštním zákonem.<sup>3)</sup> Zdravotnické zařízení, které takovou péči poskytne, je povinno vystavit fyzické nebo právnické osobě doklad, v němž uvede, jaká péče byla poskytnuta, a výši finanční úhrady.

#### § 12

Zdravotní péči poskytují zdravotnická zařízení, na základě spolupráce a účelné dělby práce při zachování jednoty odborné péče o zdraví člověka a osobní odpovědnosti za poskytovanou péči. V těchto zařízeních mohou vyšetřovací a léčebné výkony provádět jen oprávnění zdravotničtí pracovníci.

### Oddíl 2

#### Zdravotní výchova obyvatelstva

#### § 13

Zdravotnická zařízení a jejich zdravotničtí pracovníci mají rozhodující úlohu při zdravotní výchově obyvatelstva, která se provádí v těsném sepětí s ostatní výchovnou činností.

#### § 14

Úkoly ve zdravotní výchově obyvatelstva plní všechna zdravotnická zařízení a jejich zdravotničtí pracovníci v těsné spolupráci s rodinou, školou, hospodářskými organizacemi a občanskými sdruženími jako nedílnou součást své každodenní činnosti.

### Oddíl 3

#### Činnost na úseku hygieny a boje proti přenosným nemocem

#### § 15

(1) Zdravotnická zařízení odborně vedou orgány a organizace i jednotlivé občany při vytváření a ochraně zdravých životních podmínek, napomáhají jim při plnění jejich úkolů a kontrolují jejich soustavné a jednotné provádění.

(2) Zdravotnická zařízení provádějí také zvláštní ochranná opatření proti přenosným nemocem.

#### § 16

(1) Úkoly zdravotnických zařízení uvedené v § 15 plní jejich zdravotničtí pracovníci jako nedílnou součást své každodenní činnosti v rozsahu odpovídajícím jejich pracovní náplni.

(2) Zvláštní odborné úkoly v otázkách vytváření a ochrany zdravých životních podmínek a v boji proti přenosným nemocem plní zařízení a orgány hygienické služby (§ 34, 71 a 75).

### Oddíl 4

#### Léčebně preventivní péče

#### Obsah léčebně preventivní péče

#### § 17

(1) Léčebně preventivní péče spočívá v péči o ochranu, navrácení a upevnění zdraví jednotlivců i kolektivů; je poskytována obyvatelstvu ve zdraví i v nemoci, v mateřství a při jiných stavech vyžadujících lékařskou pomoc.

(2) Léčebně preventivní péče zahrnuje veškerou ambulantní i ústavní péči včetně lázeňské péče, závodní preventivní péče, přednemocniční neodkladné péče a léčebné výživy, poskytování léků, léčebných a ortopedických pomůcek a jiných zdravotnických potřeb a dopravu nemocných.

#### § 18

(1) Ambulantní péči, jejíž součástí je i návštěvní služba, zajišťují praktičtí a jiní odborní lékaři v jednotlivých ordinacích a sdružených ambulantních zařízeních.

(2) Vyžaduje-li stav nemocného péči, kterou nelze poskytnout ambulantně, poskytne se mu péče ústavní, a to zpravidla v nemocnici, popřípadě v odborném léčebném ústavu.

#### § 18a

#### Závodní preventivní péče

Závodní preventivní péče<sup>4)</sup> zabezpečuje ve spolupráci se zaměstnavatelem prevenci včetně ochrany zdraví zaměstnanců před nemocemi z povolání a jinými poškozeními zdraví z práce a prevenci úrazů.

#### § 18b

#### Záchranná služba

Záchranná služba poskytuje odbornou přednemocniční neodkladnou péči. Základní úkoly a orga-

<sup>3)</sup> Např. zákon č. 220/1991 Sb.

<sup>4)</sup> Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 145/1988 Sb., o Úmluvě o závodních zdravotních službách (č. 161).

nizační uspořádání soustavy zařízení a pracovišť záchranné služby stanoví ministerstvo zdravotnictví vyhláškou.

### § 19

#### **Lázeňská péče**

(1) Lázeňská péče se poskytuje výběrově osobám, jejichž zdravotní stav ji vyžaduje. Seznam nemocí, při nichž může být poskytnuta lázeňská péče, a délku léčebné doby stanoví ministerstvo zdravotnictví po projednání s ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky. Další podmínky a způsob poskytování lázeňské péče pracovníkům a jejich rodinným příslušníkům určí ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky.

(2) Lázeňskou péči povolují příslušné správy sociálního zabezpečení, popřípadě jiné orgány a organizace k tomu oprávněné, a to na základě lékařských návrhů a za součinnosti zdravotnických zařízení a orgánů. Lázeňskou péči o děti do 15 let a o osoby stížené nemocemi, jejichž seznam vydává ministerstvo zdravotnictví, povolují zdravotnické orgány a zařízení.

### § 20

#### **Poskytování léků a prostředků zdravotnické techniky**

(1) Pokud nebyly nemocnému poskytnuty potřebné léky, léčebné a ortopedické pomůcky nebo jiné prostředky zdravotnické techniky přímo při výkonu léčebně preventivní péče, vydá mu je na lékařský předpis lékárna nebo jiné zařízení k tomu určené.

(2) Předpisovat a vydávat se smějí jen takové léky, které jsou zařazeny do lékopisu anebo jejichž používání povolilo ministerstvo zdravotnictví.

(3) Lékopis obsahující ustanovení o druzích a vlastnostech léčiv a některých prostředků zdravotnické techniky a o způsobu jejich přípravy, uskladnění, zkoušení a výdeje vydává ministerstvo zdravotnictví, které zároveň stanoví, která léčiva a zdravotnické potřeby a v jakém množství musí být v lékárnách a jiných zdravotnických zařízeních trvale v zásobě.

### § 21

#### **Posudková činnost**

(1) Nedílnou součástí léčebně preventivní péče je lékařská posudková činnost, jejímž předním úkolem je posuzování způsobilosti k práci. Tuto činnost vykonávají zpravidla ošetřující lékaři podle zvláštních předpisů vydaných ministerstvem zdravotnictví v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky.

(2) Pro jiné účely, než jsou uvedeny v odstavci 1, se vykonává posudková činnost a vydávají osvědčení v rozsahu, který stanoví ministerstvo zdravotnictví.

(3) Posuzování způsobilosti k práci pro účely sociálního zabezpečení je upraveno zvláštními předpisy.

### § 22

#### **Aktivní péče o zdraví obyvatelstva**

(1) Zdravotnická zařízení pečují aktivně o zdraví obyvatelstva zejména prevencí nemocí, jejich včasným rozpoznáváním a účinným léčením; používají dispensární metody práce, kterou se zabezpečuje aktivní péče především o děti a dorost, o ženy v souvislosti s mateřstvím, o osoby, které jsou vystaveny zvlášť nepříznivým vlivům pracovního prostředí, o osoby vykonávající činnosti, při nichž je nebezpečí šíření přenosných nemocí, a postupně o další skupiny obyvatelstva stanovené ministerstvem zdravotnictví.

(2) Každý je povinen podrobit se v rámci dispensární péče nebo obecně prováděných preventivních akcí podle směrnic ministerstva zdravotnictví na vyzvání příslušných zdravotnických zařízení preventivním prohlídkám, vyšetřením a diagnostickým zkouškám, které nejsou spojeny s nebezpečím pro zdraví.

### § 23

#### **Poučení a souhlas nemocného**

(1) Lékař je povinen poučit vhodným způsobem nemocného, popřípadě členy jeho rodiny o povaze onemocnění a o potřebných výkonech tak, aby se mohli stát aktivními spolupracovníky při poskytování léčebně preventivní péče.

(2) Vyšetřovací a léčebné výkony se provádějí se souhlasem nemocného, nebo lze-li tento souhlas předpokládat. Odmítá-li nemocný přes náležité vysvětlení potřebnou péči, vyžádá si ošetřující lékař o tom písemně prohlášení (revers).

(3) Je-li neodkladné provedení vyšetřovacího nebo léčebného výkonu nezbytné k záchraně života nebo zdraví dítěte anebo osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům a odpírají-li rodiče nebo opatrovník souhlas, je ošetřující lékař oprávněn rozhodnout o provedení výkonu. Toto ustanovení se týká dětí, které nemohou vzhledem k své rozumové vyspělosti posoudit nezbytnost takového výkonu.

(4) Bez souhlasu nemocného je možné provádět vyšetřovací a léčebné výkony, a je-li to podle povahy onemocnění třeba, převzít nemocného i do ústavní péče,

- a) jde-li o nemoci stanovené zvláštním předpisem, u nichž lze uložit povinné léčení,
- b) jestliže osoba jeví známky duševní choroby nebo intoxikace ohrožuje sebe nebo své okolí, anebo
- c) není-li možné vzhledem ke zdravotnímu stavu nemocného vyžádat si jeho souhlas a jde o neodkladné výkony nutné k záchraně života či zdraví.

#### § 24

Převzetí nemocného bez jeho písemného souhlasu do ústavní péče z důvodů uvedených v § 23 odst. 4 je zdravotnické zařízení povinno do 24 hodin oznámit soudu, v jehož obvodu má sídlo.<sup>5)</sup> Převzetí se soudu neoznamuje, jestliže nemocný dodatečně ve lhůtě 24 hodin projevil souhlas s ústavní péčí.

#### § 25

##### Léčba prací

Léčbu prací organizují a vedou zdravotnická zařízení, která mohou k tomu účelu zřizovat vlastní dílny a jiná zařízení, popřípadě používat příležitosti poskytovaných průmyslovými a zemědělskými závody nebo jinými organizacemi. Výkonem práce při léčbě prací nevzniká pracovní poměr. Příjmů přitom docílených použije zdravotnické zařízení na úhradu zvýšených nákladů, zlepšení kulturní péče o nemocné a na úhradu odměn, a to podle směrnic vydaných ministerstvem zdravotnictví v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky.

#### § 26

##### Odběr krve a odnímání tkání a orgánů

(1) Pro potřeby léčebně preventivní péče a vědecko-výzkumné práce organizují a provádějí zdravotnická zařízení odběr krve a odnímání tkání a orgánů.

(2) Odběr krve a odnímání tkání a orgánů živým osobám mohou být provedeny jen se souhlasem dárce a nesmějí ohrožovat jeho zdravotní stav. Dárcům se zabezpečuje zvýšená péče o jejich zdraví.

##### Jiné výkony

#### § 27

Sterilizace se smí provést jen se souhlasem nebo na vlastní žádost osoby, u níž má být sterilizace

provedena, a to za podmínek stanovených ministerstvem zdravotnictví.

#### § 27a

(1) Lékařské zásahy do reprodukční schopnosti jednotlivců, kastrace, stereotaktické operace a zákroky u transsexuálů se provádějí pouze na žádost osoby, u níž mají být provedeny, a po schválení odbornou komisí, kterou tvoří právník, nejméně dva lékaři se specializací v příslušném oboru a dva další lékaři nezúčastnění na provádění lékařského zásahu.

(2) Před podáním žádosti musí být osoba náležitě informována lékařem o povaze lékařského zásahu s upozorněním na rizika a případné nepříznivé důsledky s ním spojené.

(3) Umělé přerušování těhotenství upravuje zvláštní zákon.

#### § 27b

(1) Ověřování nových poznatků na živém člověku použitím metod dosud nezavedených v klinické praxi se provádí pouze s písemným souhlasem osoby, na níž má být ověření provedeno, a na základě písemného souhlasu ministerstva zdravotnictví.<sup>6)</sup> Před udělením souhlasu musí být osoba náležitě informována o povaze, způsobu aplikace, trvání a účelu nezavedené metody, jakož i o nebezpečí s ním spojeném.

(2) Ověřování poznatků podle odstavce 1 nesmí být prováděno na osobách ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody, v základní vojenské službě, náhradní službě a civilní službě.

#### § 27c

Každý lékařský výkon, který není v bezprostředním zájmu osoby, na které má být proveden, lze provést pouze s předchozím písemným souhlasem takové osoby. Před udělením souhlasu musí být osoba úplně informována o povaze výkonu a jeho rizicích.

#### § 28

(1) U zemřelých osob se zpravidla provádí zdravotní pitva podle rozhodnutí prohlížečícího lékaře, vedoucího zařízení, popřípadě orgánu hygienické služby.<sup>7)</sup>

<sup>5)</sup> Čl. 8 odst. 6 ústavního zákona č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako ústavní zákon Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky.

<sup>6)</sup> Směrnice č. 4/1985 Věst. MZ ČSR (reg. v částce 24/1985 Sb.).

<sup>7)</sup> Vyhláška č. 19/1988 Sb., o postupu při úmrtí a při pohřbívání.

(2) Soudní pitva se provádí za podmínek stanovených zvláštními předpisy.

§ 29  
zrušen\*)

§ 30

(1) Cizincům pobývajícím na území České republiky se poskytuje zdravotní péče

- a) bezplatně na základě mezinárodních smluv, jimiž je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána,
- b) bez přímé úhrady na základě všeobecného zdravotního nebo smluvního zdravotního pojištění anebo
- c) za přímou úhradu.

(2) Občanům České a Slovenské Federativní Republiky pobývajícím na území České a Slovenské Federativní Republiky, kteří nemají na území České republiky trvalý pobyt, se zdravotní péče poskytuje na základě všeobecného zdravotního pojištění, smluvního zdravotního pojištění nebo za úhradu.

(3) Zdravotní péče uprchlíkům se poskytuje podle zvláštního předpisu.<sup>8)</sup>

## Hlava druhá Zdravotnická soustava

### Oddíl 1 Soustava zdravotnických zařízení

§ 31

(1) Úkoly zdravotnictví obstarávají zdravotnická zařízení a další zdravotnické organizace uspořádané do soustavy zdravotnických zařízení.

(2) Soustavu zdravotnických zařízení tvoří zdravotnická zařízení státu, obcí, fyzických a právnických osob.

§ 32

(1) Zdravotní péči obstarávají zdravotnická zařízení, která se člení na

- a) zařízení hygienické služby,
- b) zařízení léčebně preventivní péče.

(2) Další zařízení a organizace soustavy zdravotnických zařízení jsou

- a) zařízení pro výchovu a výuku a pro další vzdělávání zdravotnických pracovníků,

b) organizace pro zdravotnickou výrobu, pro zásobování léčivy a jinými prostředky zdravotnické techniky a pro jejich kontrolu,

c) vědeckovýzkumná a vývojová pracoviště na úseku zdravotnictví.

§ 33

Zařízení a organizace zdravotnické soustavy zřízené ministerstvem zdravotnictví, okresními úřady nebo obcemi jsou řízeny svými zřizovateli.

Oddíl 2

### Druhy a úkoly zdravotnických zařízení

§ 34

#### Zařízení hygienické služby

(1) Specializované úkony hygienické a protiepidemické provádějí hygienické stanice; zejména připravují podklady pro opatření orgánů hygienické služby a podílejí se na jejich výkonu, odborně vedou ostatní zdravotnická zařízení a jejich zdravotnické pracovníky v jejich činnosti na úseku hygieny a boje proti přenosným nemocem a pomáhají jim.

(2) Krajské hygienické stanice jsou rozpočtové organizace řízené ministerstvem zdravotnictví České republiky. Okresní hygienické stanice jsou zařízení okresních úřadů.

#### Zařízení léčebně preventivní péče

§ 35

#### Zařízení ambulantní péče a nemocnice

(1) Základním článkem zařízení ambulantní péče jsou ordinace praktických lékařů, popřípadě ordinace dalších odborných lékařů.

(2) Sdružená ambulantní zařízení jsou léčebná zařízení, která jsou umístěna mimo území nemocnic, s nimiž nejsou organizačně ani personálně spojena. V jejich ordinacích se poskytuje jednotlivcům nebo skupinám osob základní a specializovaná zdravotní péče.

(3) Nemocnice poskytují ambulantní a lůžkovou základní a specializovanou diagnostickou a léčebnou péči, jejíž součástí jsou i nezbytná preventivní opatření.

<sup>8)</sup> Zákon č. 498/1990 Sb., o uprchlících.

\*) § 21 zákona ČNR č. 550/1991 Sb.

## § 35a

**Zařízení závodní preventivní péče**

Zařízení závodní preventivní péče provádějí odbornou poradní činnost v otázkách ochrany a podpory zdraví a sociální pohody zaměstnanců, pravidelně kontrolují pracoviště podniků, zjišťují vlivy práce a pracovních podmínek na člověka při práci, vykonávají preventivní lékařské prohlídky zaměstnanců, zajišťují poskytnutí první pomoci zaměstnancům, spolupracují s příslušnou hygienickou službou a podílejí se na výcviku a výchově v oblasti ochrany a podpory zdraví.

## § 36

**Odborné léčebné ústavy**

(1) Léčebně preventivní péči osobám s poruchami zdraví, které mají vleklý průběh a potřebují zvláštní odbornou péči s výrazným rehabilitačním zaměřením, poskytují odborné léčebné ústavy specializované zpravidla podle druhu nemocí. Jejich péče navazuje na péči nemocnic s poliklinikami.

(2) Odbornými léčebnými ústavami jsou léčebny tuberkulózy a respiračních nemocí, psychiatrické léčebny, rehabilitační ústavy a další léčebny, ozdravovny a noční sanatoria.

(3) Lázeňskými léčebnami jsou odborné léčebné ústavy, které využívají při poskytování léčebně preventivní péče především přírodních léčivých zdrojů nebo klimatických podmínek. K vyšetřovacím a léčebným účelům ambulantní lázeňské péče a k poskytování některých dalších odborných služeb může být v lázeňském místě zřízena lázeňská poliklinika.

(4) Ozdravovny poskytují ústavní péči osobám v rekonvalescenci nebo osobám ohroženým na zdraví.

(5) Noční sanatoria poskytují práce schopným osobám s ohroženým nebo narušeným zdravím potřebnou péči mimo jejich pracovní dobu.

## § 37

**Léčárny**

(1) Léčárnám je vyhrazena příprava a výdej léků; při poskytování léčebně preventivní péče v ambulantních a ústavních zařízeních mohou vydávat léky dodávané léčárnami i tato zařízení. Léciva, kterých se užívá též k jiným účelům než k přípravě léků, smějí být k takovým účelům vydávána mimo léčárny jen za podmínek stanovených ministerstvem zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány.

(2) Léčárny a další zdravotnická zařízení k tomu určená vydávají také prostředky zdravotnické techniky; některá z nich též zhotovují a opravují určité druhy prostředků zdravotnické techniky.

## § 38

**Zvláštní dětská zařízení**

K zařízením léčebně preventivní péče se přiřazují kojenecké ústavy, dětské domovy a jesle, pečující o všestranný rozvoj dětí ve věku do tří let.

## Oddíl 3

**Zřizování a provoz zdravotnických zařízení**

## § 39

(1) Zdravotnická zařízení zřizují ministerstvo zdravotnictví, okresní úřady, obce, fyzické a právnické osoby. Podmínky pro vznik, změnu, zánik a kontrolní činnost zdravotnického zařízení stanoví zákon.

(2) Zdravotnická zařízení zřizovaná ministerstvem zdravotnictví, okresními úřady a obcemi jsou povinna poskytovat zdravotní péči ve spádových územích stanovených vyhláškou ministerstva zdravotnictví.<sup>9)</sup>

## § 40

Každá fyzická osoba, která provozuje podnikatelskou činnost, a každá právnická osoba je povinna zajistit pro své zaměstnance závodní preventivní péči.<sup>4)</sup> Bližší podmínky poskytování závodní preventivní péče stanoví ministerstvo zdravotnictví vyhláškou.

## § 41

Zařízení pro první pomoc, lůžkové ošetrovny a jiná pomocná zařízení, která doplňují péči poskytovanou ve zdravotnických zařízeních, zřizují a provozují zpravidla ze svých prostředků podniky a jiné organizace. Jsou povinny přitom postupovat podle směrnic, které vydávají příslušné ústřední orgány v dohodě s ministerstvem zdravotnictví.

## § 42

(1) Zdravotnická zařízení se zřizují, spravují, provozují a ruší podle jednotných celostátních zásad stanovených ministerstvem zdravotnictví pro uspořádání a rozvoj sítě zdravotnických zařízení, pro organizaci a provoz těchto zařízení, pro jejich typy a označení, funkční náplň, členění, normativy a standardy jejich vybavení (§ 70).

<sup>9)</sup> Vyhláška č. 242/1991 Sb., o soustavě zdravotnických zařízení zřizovaných okresními úřady a obcemi. Vyhláška č. 394/1991 Sb., o postavení, organizaci a činnosti fakultních nemocnic a dalších nemocnic, vybraných odborných léčebných ústavů a krajských hygienických stanic v řídicí působnosti ministerstva zdravotnictví České republiky.

(2) Ministerstvo zdravotníctví je oprávněno zakázat zřízení, stavbu nebo provoz zdravotnického zařízení, jež by bylo v rozporu s těmito zásadami.

#### Hlava třetí

### **Přírodní léčebné lázně a přírodní léčivé zdroje**

#### § 43

#### **Přírodní léčebné lázně**

(1) Přírodní léčebné lázně využívají pro účely lázeňské péče především přírodních léčivých zdrojů, popřípadě klimatických podmínek.

(2) Přírodním léčebným lázním se poskytuje zvláštní ochrana a vytvářejí se příznivé podmínky pro jejich rozvoj.

#### § 44

#### **Lázeňské místo**

(1) Území, kde jsou nebo mají být zřízeny přírodní léčebné lázně, prohlásí vláda na návrh ministra zdravotníctví za lázeňské místo.

(2) Obce v lázeňských místech jsou povinny dodržovat opatření na ochranu přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů v souladu se statuty lázeňských míst a v souladu s ochrannými pásmy jejich léčivých zdrojů.

### **Lázeňské statuty a opatření k ochraně lázní**

#### § 45

(1) Pro lázeňská místa se vydávají lázeňské statuty. V lázeňském statutu se blíže vymezí rozsah lázeňského území a stanoví se v něm i potřebná ochranná opatření v lázeňském místě a podmínky zajišťující řádné provádění lázeňské péče; zejména se v něm určí opatření související s výstavbou a rozvojem lázeňského místa a stanoví, která činnost a jakým způsobem se v lázeňském místě omezuje, popřípadě zakazuje, a jaká zařízení se v něm nesmějí zřizovat.

(2) Je-li toho k ochraně přírodních léčebných lázní třeba, stanoví se i mimo lázeňské místo další ochranná opatření k zamezení činnosti škodlivé přírodním léčebným lázním; ochranným opatřením je také stanovení ochranných pásem kolem lázeňského místa, v nichž se omezí nebo zakáže taková škodlivá činnost.

#### § 46

(1) Pro významná lázeňská místa a pro lázeňská místa, při jejichž ochraně by byly dotčeny důležité hospodářské zájmy, vydá lázeňské statuty a stanoví ochranná pásma a jiná ochranná opatření vláda

na návrh ministra zdravotníctví. Pro ostatní lázeňská místa vydává lázeňské statuty, stanoví ochranná pásma a jiná ochranná opatření ministerstvo zdravotníctví vyhláškou.

(2) Aby se zabránilo škodám, které by mohly přírodním léčebným lázním vzniknout před vydáním lázeňského statutu a stanovením ochranných pásem nebo jiných ochranných opatření, může Český inspektorát lázní a zřidel stanovit nezbytná opatření prozatímní.

### **Přírodní léčivé zdroje a opatření k jejich ochraně**

#### § 47

Za přírodní léčivé zdroje lze prohlásit zdroje přirozeně se vyskytujících vod, plynů a emanací, jakož i ložiska přirozeně se vyskytujících rašelin, slatin, bahen a jiných zemin, pokud příznivě působí na lidské zdraví, takže jich je možno používat k léčebným účelům. Přírodní zdroj prohlašuje za léčivý ministerstvo zdravotníctví, které též rozhoduje o jeho využití.

#### § 48

(1) K ochraně přírodních léčivých zdrojů se stanoví ochranná pásma, v nichž se zakáže nebo omezí hospodářská nebo jiná činnost, která může nepříznivě ovlivnit přírodní léčivý zdroj.

(2) Je-li toho třeba, stanoví se k ochraně přírodních léčivých zdrojů jednotlivá ochranná opatření i mimo ochranná pásma.

(3) Pro stanovení ochranných pásem, jiných ochranných opatření a nezbytných prozatímních opatření na ochranu přírodních léčivých zdrojů platí obdobně ustanovení § 45 a 46. Český inspektorát lázní a zřidel může stanovit nezbytná prozatímní ochranná opatření také v mezidobí, než bude přírodní zdroj prohlášen za léčivý.

#### § 49

### **Minerální vody stolní**

Ustanovení § 47 a 48 o přírodních léčivých zdrojích platí přiměřeně i o zdrojích přirozeně se vyskytujících minerálních vod stolních.

#### § 50

### **Povinnosti orgánů a organizací**

(1) Před schválením územních plánů, vydáním územních rozhodnutí a stavebních povolení staveb dotýkajících se lázeňského místa nebo ochranného pásma (§ 45 a 48) musí si příslušné orgány a organizace vyžádat závazný posudek Českého inspektorátu lázní a zřidel; nebyl-li tento posudek vyžádán

nebo nebyly-li splněny podmínky v posudku stanovené, nesmí příslušné orgány uvedené plány a stavby schválit.

(2) V zájmu ochrany přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů jsou orgány a organizace povinny

- a) umožnit pověřeným pracovníkům Českého inspektorátu lázní a zřídel vstup na nemovitosti a do objektů a zařízení k provádění potřebného průzkumu nebo dozoru a odběr potřebného množství vzorků pro konaná šetření,
- b) předkládat těmto pracovníkům doklady a sdělovat jim údaje potřebné pro výkon dozoru,
- c) odstraňovat zjištěné závady.

(3) Provádění hydrogeologických a geofyzikálních prací na ochranu, získávání a využívání přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod stolních povoluje Český inspektorát lázní a zřídel.

#### § 51

Lázeňská území a ochranná pásma se na návrh Českého inspektorátu lázní a zřídel vyznačují v evidenci vedené orgány Českého úřadu geodetického a kartografického.

#### Hlava čtvrtá

### Pracovníci ve zdravotnictví

#### Oddíl 1

### Způsobilost a poslání

#### § 52

#### Úkoly pracovníků ve zdravotnictví

Úkoly zdravotnictví plní podle zásad účelné dělby práce zdravotničtí pracovníci a ostatní pracovníci ve zdravotnictví.

#### Podmínky pro výkon zdravotnických povolání

#### § 53

(1) Zdravotnickými pracovníky jsou osoby, které získaly způsobilost k výkonu zdravotnického povolání. Tuto způsobilost získávají farmaceuti na farmaceutické fakultě,

- a) lékaři na lékařské fakultě, kliničtí psychologové a kliničtí logopedové,
- b) ostatní zdravotničtí pracovníci na zdravotnické škole nebo odborným školením.

Zdravotnickými pracovníky jsou též dentisté, kteří získali způsobilost k výkonu svého povolání před účinností tohoto zákona.

(2) Způsobilost zdravotnických pracovníků k výkonu povolání, kterou získali podle dosavadních předpisů, zůstává nedotčena.

(3) Ministerstvo zdravotnictví na základě vyjádření profesních organizací<sup>9)</sup> může povolit výkon zdravotnického povolání cizinci nebo tomu, kdo nabyl odborné způsobilosti v cizině, je-li podle svého vzdělání a praktických zkušeností způsobilý k tomuto povolání; povolení může být vázáno na úspěšný výkon zkoušky.

(4) Lékaři a stomatologové pro výkon povolání v preventivní a léčebné péči a absolventi vysokoškolského studia v oboru farmacie pro výkon povolání v lékařenském zařízení na území České republiky musí splňovat také požadavky stanovené zvláštním předpisem.<sup>10)</sup>

#### § 54

(1) Obory zdravotnických pracovníků v jednotlivých kategoriích, jejich pracovní náplň a bližší podmínky pro výkon zdravotnického povolání určuje ministerstvo zdravotnictví po projednání s profesními organizacemi<sup>3)</sup> a s příslušnými profesními sdruženími. Ministerstvo zdravotnictví také stanoví kvalifikační předpoklady pro výkon funkcí ve zdravotnictví.

(2) Ministerstvo zdravotnictví stanoví vyhláškou vedoucí funkce, které se ve zdravotnických organizacích a zařízeních v působnosti ministerstva zdravotnictví, okresních úřadů a obcí obsazují na základě výběrového řízení, podmínky jeho vyhlášení a průběh.

#### § 55

#### Povinnosti pracovníků ve zdravotnictví

(1) Zdravotničtí pracovníci jsou povinni vykonávat zdravotnické povolání svědomitě, poctivě, s hluboce lidským vztahem k občanům a s vědomím odpovědnosti ke společnosti.

(2) Každý zdravotnický pracovník je povinen zejména

- a) vykonávat své povolání v rozsahu a způsobem, pro něž zásady určuje ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s profesními organizacemi,<sup>3)</sup>
- b) převzít a řádně plnit i mimořádné zdravotnické úkoly uložené mu dočasně v důležitém obecném zájmu,
- c) poskytovat neprodleně první pomoc každému, jestliže by bez této pomoci byl ohrožen jeho život

<sup>10)</sup> Zákon ČNR č. 220/1991 Sb.

nebo vážně ohroženo zdraví a není-li pomoc včas dosažitelná obvyklým způsobem, a zajistit mu podle potřeby další odbornou péči,

d) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dověděl v souvislosti s výkonem svého povolání, s výjimkou případů, kdy skutečnost sděluje se souhlasem ošetřované osoby nebo kdy byl této povinnosti zproštěn nadřízeným orgánem v důležitém státním zájmu; povinnost oznamovat určité skutečnosti, uložená zdravotnickým pracovníkům zvláštními předpisy, není tím dotčena.

(3) Povinnosti uvedené v odstavci 2 písm. c) a d) se vztahují i na zdravotnické pracovníky, kteří nevykonávají zdravotnické povolání.

(4) Ostatní pracovníci ve zdravotnictví jsou povinni kromě dalšího vzdělávání ve svém oboru osvojit si i zdravotnické znalosti v rozsahu potřebném pro výkon své práce.

## § 56

### **Péče okresních úřadů a obcí o zdravotnické pracovníky**

Okresní úřady a obce mají usnadňovat zdravotnickým pracovníkům plnění jejich odpovědného poslání tím, že pro ně vytvářejí příznivé životní podmínky v místech výkonu jejich povolání; zejména jsou povinny pečovat o zajištění jejich vhodného ubytování.

## Oddíl 2

### **Výchova, výuka a další vzdělávání**

## § 57

(1) Odborné a pedagogické řízení, kontrola výchovy a vzdělávání na lékařských a farmaceutických fakultách přísluší ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, které přitom v otázkách výchovy a výuky těsně spolupracuje s ministerstvem zdravotnictví.

(2) Ministerstvo zdravotnictví provádí odborné a pedagogické řízení zdravotnických škol a domovů mládeže zdravotnických škol a určuje jejich síť; u soukromých a církevních škol tak činí v dohodě s jejich zřizovateli. Inspekci na zdravotnických školách a v domovech mládeže zdravotnických škol provádí ministerstvo zdravotnictví svými školními inspektory.

## § 58

(1) Péče o další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví je důležitým úkolem všech vedoucích pracovníků ve zdravotnických zařízeních a orgánech.

(2) Další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví řídí ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a ve spolupráci s profesními organizacemi<sup>3)</sup> a dalšími profesními sdruženími. Další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví upraví zvláštní zákon.

## § 59

Pro zabezpečení dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků může ministerstvo zdravotnictví zřizovat instituty, jejichž posláním je pedagogická, metodická a vědeckovýzkumná činnost a které podléhají akreditaci. Další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví dále zajišťují zdravotnická zařízení akreditovaná k této činnosti.

## § 60

Výukovými základnami lékařských a farmaceutických fakult a ústavů pro další vzdělávání zdravotnických pracovníků jsou vysoce kvalifikovaná pracoviště zdravotnických zařízení. Ministerstvo zdravotnictví určuje tato pracoviště, napomáhá jejich rozvoji a ustanovuje a odvolává jejich vedoucí pracovníky; taková pracoviště se označují jako kliniky. Jde-li o pracoviště sloužící výuce na lékařských a farmaceutických fakultách, postupuje ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

## Hlava pátá

### **Materiální zabezpečení zdravotnických služeb**

## § 61

zrušen

## § 62

(1) Vyrábět, dovážet, distribuovat a používat při poskytování zdravotní péče lze jen ty druhy léčiv a prostředků zdravotnické techniky, které byly schváleny ministerstvem zdravotnictví, popřípadě orgánem jím pověřeným. Podmínky schvalování stanoví zvláštní zákon.

(2) Léčiva a prostředky zdravotnické techniky smějí být vyráběny, uchovávány a dopravovány za podmínek stanovených v lékopisu, technických normách a zvláštních předpisech.<sup>11)</sup>

(3) Ministerstvo zdravotnictví, popřípadě orgán jím pověřený uděluje povolení

a) u léčiv a prostředků zdravotnické techniky s výjimkou přístrojové zdravotnické techniky k je-

<sup>11)</sup> Vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky č. 284/1990 Sb., o správné výrobní praxi, řízení jakosti humánních léčiv a prostředků zdravotnické a obalové techniky.

Vyhláška č. 43/1987 Sb., o registraci hromadně vyráběných léčivých přípravků a úhradě nákladů s tím spojených.

jich výrobě, dovozu, distribuci nebo k použití při poskytování zdravotní péče,

- b) u přístrojové zdravotnické techniky pouze k jejímu použití při poskytování zdravotní péče. Uživatel přístrojové zdravotnické techniky je povinen pravidelně kontrolovat, zda jím používaná přístrojová zdravotnická technika splňuje podmínky, za nichž bylo povolení uděleno.

(4) Nejsou-li dodržovány podmínky, za nichž bylo povolení k činnosti uvedeným v odstavci 3 uděleno, je ministerstvo zdravotnictví, popřípadě orgán jím pověřený oprávněno povolení odejmout a činnost dočasně zastavit.

#### § 63

(1) Výrobci, odběratelé výrobků z dovozu, zásobovací organizace a lékárny jsou povinni zajistit soustavnou kontrolu jakosti, označení, složení, dávkování a úpravy léčiv a prostředků zdravotnické techniky podle předpisů vydaných k provedení tohoto zákona, popřípadě podle zvláštních předpisů.

(2) Vrcholnou odbornou kontrolu léčiv a některých prostředků zdravotnické techniky provádějí státní ústavy pro kontrolu léčiv, popřípadě jiné orgány pověřené k tomu ministerstvem zdravotnictví.

### Čtvrtá část

#### Úkoly vědy a výzkumu v péči o zdraví lidu

#### § 64

Orgány ustavené k podpoře a koordinaci rozvoje vědy a technologií i pracovníci všech oborů vědeckovýzkumné činnosti jsou povinni plnit své úkoly v souladu s dostupnými poznatky lékařské vědy a přispívat ke zvyšování úrovně péče o zdraví. Tyto orgány jsou rovněž povinny dbát, aby se jejich činnost soustřeďovala především na řešení naléhavých problémů vyplývajících z rozboru zdravotního stavu obyvatelstva se zaměřením na prevenci a léčení společensky nejzávažnějších nemocí, na získávání poznatků o vlivu prostředí na organismus člověka, na rozvíjení tělesných a duševních schopností člověka a na prodloužování aktivního věku.

#### § 65

Orgány ustavené k podpoře a koordinaci rozvoje vědy a technologií zajišťují účelné přidělování finančních prostředků z hlediska jejich přínosu pro zdravotnictví a sledují využívání vynaložených finančních prostředků.

#### § 66

zrušen

#### § 67

zrušen

### Pátá část

#### Řízení péče o zdraví lidu a rozhodování při výkonu zdravotní péče

#### Hlava první

#### Řízení péče o zdraví lidu

#### § 68

#### Ústřední orgány

(1) Ministerstva a ostatní ústřední orgány jsou povinny uskutečňovat v oboru své působnosti opatření k upevnění a rozvíjení zdraví lidu podle první části tohoto zákona jako nedílnou součást řízení hospodářství a kultury.

(2) Ústřední orgány zejména

- a) stanoví jmenovité úkoly v péči o zdraví lidu, rozhodují o opatřeních v péči o zdraví lidu, která vyžadují úpravu rozpočtu přesahující možnosti organizací jimi řízených, pravidelně projednávají zabezpečování této péče a vedou podřízené organizace k tomu, aby iniciativně činily opatření k vytváření a ochraně zdravých životních podmínek,
- b) kontrolují, jak organizace plní své povinnosti při vytváření a ochraně zdravých životních podmínek, a volají je k odpovědnosti pro neplnění úkolů v péči o zdraví lidu.

#### Ministerstvo zdravotnictví

#### § 69

Ministerstvo zdravotnictví řeší v souladu s výsledky vědeckého poznání a s potřebami společnosti zásadní otázky zdravotnické politiky, stanoví koncepci a vytyčuje hlavní směry rozvoje zdravotnictví a dbá o jejich zabezpečování. Pečuje o rozvoj lékařské vědy a o výzkumnou činnost v oboru zdravotnictví; zabezpečuje pohotové převádění výsledků vědy do praxe tak, aby zdravotní péče byla poskytována na nejvyšší dosažitelné úrovni.

#### § 70

(1) K zabezpečení jednotného odborného vedení péče o zdraví lidu i zdravotnictví a k řešení otázek vyžadujících jednotné celostátní úpravy ministerstvo zdravotnictví zejména

- a) odborně řídí zdravotní výchovu obyvatelstva,
- b) odborně usměrňuje péči o zdraví lidu, zejména o vytváření zdravých životních podmínek ve všech odvětvích, a za tím účelem stanoví závazné zdravotnické požadavky, které mají ostatní ústřední orgány zabezpečovat při své řídicí činnosti,

- c) jednotně řídí zdravotnictví a za tím účelem vydává obecně závazné právní předpisy pro organizaci a výkon zdravotní péče a vykonává dozor nad úrovní této péče, přitom zajišťuje, aby vedoucí pracovníci se opírali o soustavné sledování a rozbor vývoje zdravotního stavu obyvatelstva i údajů a ukazatelů o zdravotní péči,
- d) řídí výchovu a výuku středních a nižších zdravotnických pracovníků, spolupracuje v otázkách výchovy a výuky lékařů a farmaceutů a řízení dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, s profesními organizacemi<sup>3)</sup> a dalšími profesními sdruženími,
- e) vydává stanoviska k rozvoji územních celků, zadáním a projektům staveb rozhodujících investičních celků financovaných státním rozpočtem a staveb, u nichž si vydání stanoviska vyhradí, vydává stavebně technické směrnice pro posuzování zdravotnických zařízení,
- f) zabezpečuje jednotné řízení přípravy zdravotnictví k obraně státu,
- g) pečuje o zdravotnickou spolupráci s jinými státy.

(2) Ministerstvu zdravotnictví přísluší vrcholný odborný dozor nad zdravotní péčí v jiných odvětvích a jejich odborné vedení.

(3) Ministerstvu zdravotnictví pomáhají při plnění jeho úkolů vědeckovýzkumná a vývojová pracoviště, ústavy pro další vzdělávání zdravotnických pracovníků a odborné poradní sbory.

## § 71

(1) K odbornému usměrňování péče o vytváření a ochranu zdravých životních podmínek je ustanoven v ministerstvu zdravotnictví jako orgán hygienické služby hlavní hygienik České republiky, kterého na návrh ministra zdravotnictví jmenuje a odvolává vláda. Ministr zdravotnictví může jmenovat zástupce hlavního hygienika České republiky.

(2) Hlavnímu hygienikovi České republiky náleží

- a) vydávat obecně závazné směrnice k uskutečnění hygienických a epidemiologických zásad,
- b) spolupracovat s ústředními orgány i s občanskými sdruženími<sup>12)</sup> na zajišťování jejich úkolů při vytváření a ochraně zdravých životních podmínek, vyžadovat na nich, aby v rámci své působnosti prováděly účinná opatření ke zvyšování hygienické úrovně odvětví, a dozírat, jak plní tyto své úkoly,

- c) podávat závazné posudky podle § 4; dávat souhlas k výrobě, dovozu a použití sér, očkovacích látek a biologických diagnostických přípravků,
- d) vykonávat nebo zajišťovat dozor v závodech a zařízeních, u nichž je to třeba s ohledem na jejich význam nebo způsob provozu, a dávat závazné pokyny k odstranění zjištěných závad v takových závodech,
- e) řídit, popřípadě provádět opatření proti vzniku a šíření přenosných nemocí a nemocí z povolání, která mají být prováděna celostátně nebo na území několika krajů, a stanovit mimořádná opatření při epidemii,
- f) řídit a pokud je to třeba i provádět opatření ke zdravotnické ochraně státních hranic.

(3) Hlavní hygienik České republiky řídí v zásadních otázkách činnost nižších orgánů hygienické služby, kontroluje je, pomáhá jim při zajišťování odborné úrovně práce a dává jim příkazy a pokyny ve věcech celostátního dosahu.

## § 72

(1) K zajištění celostátního dozoru na opatření k ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů a na jejich využití je zřízen v ministerstvu zdravotnictví Český inspektorát lázní a zřidel. Českému inspektorátu lázní a zřidel náleží zejména

- a) sledovat hydrologické, klimatické, geologické a vegetační poměry z hlediska potřeb rozvoje lázeňství a připravovat opatření potřebná k ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů,
- b) vykonávat dozor na dodržování lázeňských statutů a opatření k ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů,
- c) provádět šetření a podávat návrhy nebo závazné posudky při prohlašování míst za lázeňská, při prohlašování přírodních zdrojů za léčivé, při vypracování lázeňských statutů, při určování ochranných pásem a jiných ochranných opatření, před schválením územních plánů, vydáním územních rozhodnutí a schválením projektů týkajících se lázeňského místa nebo ochranného pásma,
- d) připravovat vymezení ochranných pásem a stanovit nezbytná prozatímní opatření.

(2) Pracovníci Českého inspektorátu lázní a zřidel postupují při plnění svých úkolů v organizacích podléhajících vrchnímu dozoru státní báňské správy v úzké součinnosti s jejími orgány.

<sup>12)</sup> Zákon č. 83/1990 Sb., ve znění zákona č. 300/1990 Sb. a zákona č. 513/1991 Sb.

§ 73  
zrušen

**Orgány státní zdravotní správy  
Pravomoc orgánů státní zdravotní správy  
a jejich pracovníků**

§ 74

(1) Pracovníci orgánů státní zdravotní správy jsou oprávněni za účelem zjišťování podkladů potřebných k zabezpečení výkonu státní správy na úseku zdravotnictví a při tvorbě státní zdravotní politiky v nezbytném rozsahu

- a) vstupovat do zdravotnických zařízení s vědomím vedoucího zdravotnického zařízení,
- b) vyžadovat od odborných pracovníků ve zdravotnictví potřebná sdělení, vyjádření a vysvětlení.

(2) Nahlížet do dokumentace o zdravotním stavu nemocného včetně pořizování výpisů nebo stejnopisů smějí vybraní pracovníci orgánů státní zdravotní správy. Jejich výčet a další podmínky pro nakládání se získanými informacemi stanoví zvláštní předpis.

§ 75

(1) K odbornému usměrňování péče o vytváření a ochranu zdravých životních podmínek působí jako orgány hygienické služby

- a) v okresech okresní hygienici, které jako svůj orgán ustanovuje do funkce a z funkce odvolává okresní úřad,
- b) v krajích krajsí hygienici (na území hlavního města Prahy hygienik hlavního města Prahy), které jako orgán státní správy zřizuje a ruší ministerstvo zdravotnictví.

(2) Krajského hygienika jmenuje a odvolává na návrh hlavního hygienika České republiky ministr zdravotnictví České republiky.

(3) Krajského hygienika přímo řídí hlavní hygienik České republiky.

(4) Okresnímu hygienikovi náleží

- a) spolupracovat s ostatními orgány a složkami okresních úřadů (úřadů měst, obvodních úřadů) a obecních úřadů a se složkami hospodářských a kulturních organizací na jejich úkolech při vytváření a ochraně zdravých životních podmínek a dozírat, jak jednotlivá odvětví a organizace plní v rámci své působnosti tyto úkoly,
- b) podávat závazné posudky podle § 4,

c) řídit, provádět a zajišťovat hygienický dozor a dávat závazné pokyny k odstranění zjištěných závad, včetně zákazu určité činnosti a příkazu ke zničení zdravotně závadných poživatin a jiných výrobků nebo k jejich použití pro jiné účely,

d) řídit a pokud je to třeba i provádět a zajišťovat opatření proti vzniku a šíření přenosných nemocí a nemoci z povolání a stanovit mimořádná opatření při epidemii,

e) řídit a pokud je to třeba i provádět a zajišťovat opatření ke zdravotnické ochraně státních hranic.

(5) Krajský hygienik plní úkoly uvedené v odstavci 4 ve věcech přesahujících okresní význam nebo v případech, jejichž posouzení není možno zajistit v okresu. Úkoly uvedené v odstavci 4 může krajský hygienik (na území hlavního města Prahy hygienik hlavního města Prahy) plnit i pro území města, v němž má krajská hygienická stanice (Hygienická stanice hlavního města Prahy) sídlo, dohodnou-li se na tom zřizovatelé hygienických stanic působících na území tohoto města; v takovém případě se tyto hygienické stanice sloučí.

(6) Krajský hygienik řídí a kontroluje činnost okresních hygieniků, pomáhá jim při zajišťování odborné úrovně práce a dává jim příkazy a pokyny ve věcech krajského dosahu.

(7) Krajský hygienik je nadřízeným orgánem okresního úřadu ve věcech, ve kterých vykonává státní správu okresní hygienik.

(8) Krajský hygienik je odvolacím orgánem ve vztahu k rozhodnutím okresních úřadů o uložení pokuty za porušování právních předpisů o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek<sup>12a)</sup> vydaným na základě podnětů okresních hygieniků.

§ 76

**Zvláštní oprávnění orgánů a pracovníků**

(1) Orgány hygienické služby a pracovníci Českého inspektorátu lázní a zřidel jsou oprávněni při plnění svých úkolů vstupovat do všech závodů, zařízení a objektů, odebírat v potřebném množství a rozsahu vzorky pro vyšetřování a požadovat potřebné doklady a údaje.

(2) Ustanovení odstavce 1 se vztahuje i na odborné pracovníky pověřené hlavním hygienikem České republiky výkonem oprávnění uvedených v § 71 odst. 2 písm. d) až f), na odborné pracovníky okresních hygienických stanic pověřené na návrh okresního hygienika okresními úřady a na odborné pracovníky krajských hygienických stanic, pověřené krajskými hygieniky výkonem oprávnění uvedených v § 75 odst. 4 písm. c) až e) a na obvodní

<sup>12a)</sup> Zákon ČNR č. 36/1975 Sb., o pokutách za porušování právních předpisů o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek.

lékaře, popřípadě i další lékaře, pokud plní úkoly uvedené v § 16 odst. 2.

Hlava druhá

### Rozhodování při výkonu zdravotní péče

#### § 77

(1) Lékaři nebo odborné komise zdravotnických zařízení, ustavené podle zvláštních předpisů, rozhodují v mezích zákona při výkonu zdravotní péče na základě posouzení zdravotního stavu o právech a povinnostech občanů týkajících se jejich zdraví.

(2) Má-li občan za to, že rozhodnutí nebo opatření podle odstavce 1 učiněné při výkonu zdravotní péče je nesprávné, může podat návrh na přezkoumání vedoucímu zdravotnického zařízení, který o něm rozhodne. Návrh na přezkoumání může podat též okresní správa sociálního zabezpečení. Nevyhoví-li vedoucí zdravotnického zařízení návrhu, předloží jej jako odvolání odvolacímu orgánu.

(3) O odvolání proti rozhodnutí nebo opatření vedoucího zdravotnického zařízení řízeného ministerstvem zdravotnictví rozhoduje toto ministerstvo, v ostatních případech okresní úřad (obvodní úřad, úřad města), v jehož obvodu se zdravotnické zařízení nachází.

(4) Návrh na přezkoumání podle odstavce 2 nebo 3 lze podat do 15 dnů, ve věcech dočasné pracovní neschopnosti do 3 dnů, ode dne, kdy rozhodnutí bylo občanu doručeno nebo opatření sděleno.

(5) Jinak se na rozhodování při výkonu zdravotní péče vztahují obecné předpisy o správním řízení.<sup>13)</sup>

(6) Pro posouzení případů, u nichž vznikly pochybnosti, zda byl při výkonu zdravotní péče dodržen správný postup, popřípadě, zda bylo ublíženo na zdraví, ustanovuje ministr zdravotnictví České republiky a ředitelé (vedoucí) fakultních a dalších vybraných nemocnic jako své poradní orgány znalecké komise. Vybrané nemocnice, postavení a činnost znaleckých komisí stanoví ministerstvo zdravotnictví vyhláškou.

### Šestá část

#### Společná a závěrečná ustanovení

#### § 78

(1) Náhradu nákladů a škod vzniklých plněním povinností v péči o zdraví lidu, zejména prováděním nařízených hygienických a protiepidemických opa-

tření a opatření k ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů nebo odběrem vzorků k těmto účelům, popřípadě příspěvek ke krytí takových nákladů nebo škod poskytuje stát, jen pokud to stanoví předpisy vydané podle tohoto zákona nebo jiné předpisy.

(2) O náhradě škody vzniklé při poskytování zdravotnických služeb platí ustanovení občanského zákoníku; i když povinnost k náhradě škody nevznikla, může stát v mimořádných případech hodných zvláštního zřetele poskytnout poškozenému příspěvek.

(3) Předpisy vydané k provedení tohoto zákona stanoví, kdy škoda na zdraví způsobená očkováním nařízeným pro určité skupiny pracovníků vzhledem k povaze jejich pracovních úkolů se pokládá za pracovní úraz.

#### § 79

(1) Úkoly stanovené k ochraně zdraví lidu jinými předpisy v souvislosti s ochranou jiných společenských zájmů jsou povinny orgány a organizace určené takovými předpisy plnit podle zásad tohoto zákona a v těsné vzájemné spolupráci s orgány a zařízeními v něm uvedenými. To se týká zejména ochrany zdraví podle předpisů pracovních (především k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), předpisů o využití nerostného bohatství, o vodním hospodářství, o veterinární péči a o státní zemědělské, potravinářské a obchodní inspekci. Orgány stanovené v těchto předpisech a zdravotnické orgány spolu úzce spolupracují. Způsob této spolupráce se podrobně vymezuje dohodou zúčastněných ústředních orgánů.

(2) Předpisy upravující podrobněji úkoly uvedené v odstavci 1 a technické normy, pokud se dotýkají péče o zdraví lidu podle tohoto zákona, se vydávají v dohodě s ministerstvem zdravotnictví.

(3) Pokud při rozhodování o zájmech chráněných jinými předpisy řeší orgány podle nich zřízené také související otázky péče o zdraví lidu podle tohoto zákona, zejména zabezpečení zdravých životních podmínek, vydávají svá rozhodnutí v dohodě s orgány příslušnými podle tohoto zákona, popřípadě v souladu s jejich závazným posudkem. Tato zásada platí též, jestliže orgány podle tohoto zákona při opatřeních v péči o zdraví lidu rozhodují zároveň o ochraně souvisejících zájmů podle jiných předpisů. K rozhodnutí je příslušný vždy orgán, do jehož působnosti spadá ochrana převažujícího zájmu.

<sup>13)</sup> Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

(4) Orgány a organizace uvedené v tomto zákoně, pokud plní úkoly výroby, zásobování a výdeje léčiv a prostředků zdravotnické techniky pro účely veterinární péče, postupují podle zásad stanovených ministerstvem zdravotnictví v dohodě s ministerstvem zemědělství České republiky a ve spolupráci s příslušnými orgány a zařízeními veterinární péče.

(5) Působnost ministerstva zemědělství České republiky podle zákona o veterinární péči,<sup>14)</sup> zejména ve věcech tlumení nálezů a jiných hromadných onemocnění zvířat a při výrobě, dovozu a distribuci veterinárních biopreparátů, a působnost odborně způsobilých veterinárních pracovníků při zabezpečování zdravotní nezávadnosti potravin a surovin živočišného původu včetně prohlídky jatečných zvířat a masa je nedotčena.

#### § 80

(1) Organizaci a výkon zdravotnických služeb v oboru ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a Sboru nápravné výchovy České republiky upravují příslušní ministři obdobně podle zásad tohoto zákona.

(2) Hygienickou a protiepidemickou službu v ozbrojených silách, bezpečnostních sborech a Sboru nápravné výchovy České republiky provádějí jejich příslušné orgány.

(3) Je-li třeba k zabezpečení péče o zdraví lidu opatření obecné povahy nebo jejich jednotného provádění, postupují orgány ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a Sboru nápravné výchovy České republiky v úzké součinnosti s orgány státní zdravotní správy. Jde-li o zamezení vzniku a šíření přenosných nemocí, učiní orgány ozbrojených sil a bezpečnostních sborů a Sboru nápravné výchovy v oboru své působnosti nutná opatření v souladu s obecnými opatřeními nařízenými orgány hygienické služby.

(4) Součinnost orgánů ozbrojených sil bezpečnostních sborů, Sboru nápravné výchovy České republiky a orgánů státní zdravotní správy při provádění tohoto zákona upraví ministerstva zdravotnictví, vnitra a spravedlnosti České republiky.

(5) Organizaci a výkon zdravotnických služeb na železnicích upraví federální ministerstvo dopravy v dohodě s ministrem zdravotnictví.

(6) Zdravotní péče osobám ve výkonu trestu odnětí svobody a vazby je poskytována Zdravotnickou službou Sboru nápravné výchovy České republiky,

v případě potřeby na základě uzavřených dohod i v jiných zdravotnických zařízeních.

#### § 81 zrušen

#### § 82

Předpisy vydané k provedení tohoto zákona upraví též otázky pohřbenictví.

#### § 83

(1) Zrušují se

1. zákon č. 271/1949 Sb., o výrobě a distribuci léčiv;
2. zákon č. 170/1950 Sb., o zdravotnických povoláních;
3. zákon č. 103/1951 Sb., o jednotné preventivní a léčebné péči, ve znění zákonného opatření č. 64/1955 Sb., zákona č. 17/1957 Sb. a zákona č. 78/1959 Sb.;
4. zákon č. 4/1952 Sb., o hygienické a protiepidemické péči, ve znění zákona č. 18/1957 Sb.;
5. zákon č. 43/1955 Sb., o československých lázních a zřídlech;
6. vládní nařízení č. 24/1951 Sb., o lékařích;
7. vládní nařízení č. 25/1951 Sb., o dentistech;
8. vládní nařízení č. 77/1951 Sb., o středních zdravotnických pracovnících;
9. vládní nařízení č. 14/1952 Sb., o nižších zdravotnických pracovnících;
10. vládní nařízení č. 44/1952 Sb., o lékárnících;
11. vládní nařízení č. 51/1952 Sb., o poskytování preventivní a léčebné péče vojenským a válečným poškozcům a obětem války a fašistické persekuce;
12. nařízení ministra zdravotnictví č. 37/1950 Sb., o zabezpečení výroby a dovozu hodnotných léčiv;
13. nařízení ministra zdravotnictví č. 5/1952 Sb., o dobrovolných dárcích krve;
14. nařízení ministra zdravotnictví č. 11/1953 Sb., o zdravotních obvodech;
15. nařízení ministra zdravotnictví č. 87/1953 Sb., o hygienické a protiepidemické ochraně vody;
16. nařízení ministra zdravotnictví č. 24/1954 Sb., o hygienické a protiepidemické ochraně vzduchu;
17. nařízení ministra zdravotnictví č. 25/1954 Sb., o hygienické a protiepidemické ochraně půdy;
18. nařízení ministra zdravotnictví č. 8/1955 Sb., o pohřbenictví;

<sup>14)</sup> Zákon č. 87/1987 Sb., o veterinární péči, ve znění zákona č. 239/1991 Sb.

19. nařízení ministra zdravotnictví č. 40/1955 Sb.,  
o boji proti přenosným nemocem;

20. nařízení ministra zdravotnictví č. 42/1956 Sb.,  
o hygienické ochraně práce.

(2) Zákonné opatření č. 23/1955 Sb., o jedech  
a látkách škodlivých zdraví, se zrušuje dnem, který  
stanoví vláda nařízením podle § 82.

#### § 84

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července  
1966.

#### čl. II

zákona České národní rady č. 548/1991 Sb.

Do 31. prosince 1992 lze zdravotnická zařízení  
zřizovaná okresními úřady nebo obcemi zrušit  
pouze se souhlasem ministerstva zdravotnictví.

Zákon České národní rady č. 210/1990 Sb. nabyt  
účinnosti dnem 1. září 1990. Zákon České národní  
rady č. 425/1990 Sb. nabyt účinnosti dnem voleb  
do obecních zastupitelstev v roce 1990 (24. listopa-  
du 1990); 20 odst. 3 nabyt účinnosti dnem vyhláše-  
ní (24. října 1990). Zákon České národní rady  
č. 548/1991 Sb. nabyt účinnosti dnem 1. ledna  
1992, s výjimkou § 40, který nabývá účinnosti  
dnem 1. dubna 1992.

**Burešová v. r**

## 87

### VYHLÁŠKA

#### ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

ze dne 6. února 1992

#### **o školních družinách a školních klubech**

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy  
České republiky stanoví podle § 13 písm. a) a m)  
zákona České národní rady č. 564/1990 Sb.,  
o státní správě a samosprávě ve školství, a § 45  
odst. 2 zákona České národní rady č. 76/1978 Sb.,  
o školských zařízeních, ve znění zákona České  
národní rady č. 31/1984 Sb. a zákona České ná-  
rodní rady č. 390/1991 Sb.:

#### **Zřizování a organizace školní družiny a školního klubu**

##### § 1

(1) Školní družina (dále jen „družina“) nebo školní  
klub (dále jen „klub“) slouží výchově, vzdělávání  
a rekreaci žáků jedné školy nebo několika škol.

(2) Podle místních podmínek mohou být zřízeny  
družina i klub současně nebo pouze jedno z těchto  
školských zařízení.

##### § 2

(1) Družina se dělí na oddělení. Oddělení se  
naplňuje nejvýše do počtu 25 žáků.

(2) Klub se dělí na skupiny, které se diferencují  
podle zaměření činnosti. Skupina se naplňuje  
nejvýše do počtu 25 žáků.

(3) Družinu a klub zřízené jako součást školy řídí  
ředitel školy, jinak řídí družinu a klub jejich ředitel.

(4) Ředitel školy, jejíž součástí je družina nebo  
klub, a ředitel družiny a klubu zřízených jako  
právnícké osoby (dále jen „ředitel“) určí počet oddě-  
lení v družině, počet a zaměření skupin v klubu

a počet žáků v jednotlivých odděleních a skupinách, a to po projednání se zřizovatelem.

(5) Ředitel vydává vnitřní řád družiny a klubu a schvaluje program jejich činnosti, a to po projednání s řediteli škol, kterým družina nebo klub slouží.

(6) Ředitel určí v družině a klubu, které jsou součástí školy, vedoucího vychovatele.

(7) Ředitel zřizuje jako svůj poradní orgán pedagogickou radu, jejímiž členy jsou pedagogičtí pracovníci družiny a klubu. Pokud jsou družina nebo klub součástí školy, v níž je zřízena pedagogická rada nebo obdobný poradní orgán ředitele, jsou pedagogičtí pracovníci družiny a klubu členy tohoto poradního orgánu ředitele.

### § 3

#### Provoz družiny a klubu

(1) Rozsah denního provozu družiny a klubu stanoví ředitel po projednání se zřizovatelem a obcí.

(2) Družina a klub jsou v provozu po celý školní rok; jejich provoz lze podle místních podmínek v období školních prázdnin přerušit.<sup>1)</sup>

(3) V místech, kde je více družin a klubů, po dohodě se zřizovatelem a obcí určí školský úřad, která družina a klub zůstávají v období školních prázdnin v provozu.

### § 4

#### Zařazování žáků do družiny a klubu

(1) O zařazení žáka do družiny nebo klubu rozhoduje ředitel nebo obec.<sup>2)</sup>

(2) Do družiny nebo klubu sloužících žákům:

- a) základních škol nebo žákům víceletých gymnázií mohou být zařazeni žáci speciálních základních škol, zvláštních škol a speciálních víceletých gymnázií, pomocných škol,
- b) speciálních základních škol nebo žákům zvláštních škol nebo speciálních víceletých gymnázií mohou být zařazeni žáci základních škol a víceletých gymnázií.

(3) Do družiny mohou být zařazeni žáci druhého stupně základních škol, speciálních základních škol, zvláštních škol, víceletých gymnázií a speciálních víceletých gymnázií, pokud není zřízen klub a počet přihlášených žáků, kterým má družina

sloužit, nedosáhl počtu žáků, které lze do družiny zařadit.

(4) Do klubu mohou být zařazeni žáci prvního stupně základní školy, speciální základní školy a zvláštní školy, jejichž věk odpovídá věku žáků druhého stupně těchto škol.

### § 5

#### Výchovně vzdělávací činnost družiny a klubu

(1) Družina a klub realizují výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňují žákům přípravu na vyučování.

(2) Družina a klub organizují podle odstavce 1 program činnosti tak, aby umožňoval žákům volbu mezi různými činnostmi družiny nebo klubu. Družina a klub mohou organizovat společné činnosti.

(3) Družina a klub mohou organizovat společnou činnost pro děti a rodiče, a to i o víkendech a školních prázdninách; podle potřeby mohou zajišťovat individuální nebo hromadnou výchovnou a osvětovou činnost pro rodiče a jinou veřejnost.

(4) Družina koordinuje svou činnost se školou tak, že umožňuje žákům účast na dalších formách zájmových aktivit organizovaných školou. Spolupracuje se zařízeními výchovného poradenství, s rodiči, sdruženími občanů a zájmovými organizacemi dětí a mládeže.

### § 6

#### Docházka do družiny a klubu

(1) Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka nebo způsobu odchodu sdělí družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.

(2) Do klubu se mohou přihlásit žáci k pravidelné docházce do vybraných činností podle svého zájmu. Pro jejich docházku do klubu a omlouvání nepřítomností platí odstavec 1.

(3) Činnostmi družiny a klubu se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny a klubu, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků zařazených

<sup>1)</sup> § 5 vyhlášky ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR č. 362/1991 Sb., o organizaci školního roku v základních školách, středních školách a speciálních školách.

<sup>2)</sup> § 3 odst. 1 písm. e) a f) a § 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství.

do družiny a klubu stanovený pro oddělení nebo skupinu.

### § 7

#### **Péče o bezpečnost žáků**

(1) Za bezpečnost žáků v družině nebo v klubu odpovídají pedagogičtí pracovníci družiny nebo klubu, a to od příchodu žáka až do odchodu žáka z družiny nebo klubu. Příchod a odchod žáka je zaznamenán v docházkovém sešitě.

(2) Při přechodu žáků ze školy do družiny určí ředitel školy s přihlédnutím na náročnost zajištění bezpečnosti dětí pedagogického pracovníka, popřípadě dalšího pracovníka zajištěním dozoru nad žáky. Do klubu žáci docházejí samostatně.

(3) Při činnosti organizované mimo objekt družiny nebo klubu, popřípadě školy, odpovídá za bezpečnost do počtu 25 žáků jeden pedagogický pracovník. Ředitel může při vyšším počtu žáků nebo vyžaduje-li to náročnost zajištění dozoru nad žáky v prostředí, v němž se budou pohybovat, určit další pracovníky odpovídající za bezpečnost žáků.

(4) Při činnostech družiny nebo klubu sloužících žákům speciálních základních škol, zvláštních škol, speciálních osmiletých gymnázií a pomocných škol se počet žáků, za jejichž bezpečnost odpovídá jeden pedagogický pracovník, rovná počtu žáků v příslušné třídě.<sup>3)</sup>

### § 8

#### **Prostory družiny a klubu**

Družina a klub využívají pro své činnosti vlastní prostory; pokud nemají vlastní prostory a

- a) slouží žákům školy, jejíž jsou součástí, určí ředitel vhodné prostory k její činnosti,
- b) slouží žákům více škol, dohodne ředitel s řediteli těchto škol využívání vhodných prostor.

### § 9

#### **Dokumentace družiny a klubu**

(1) V družině se vede tato dokumentace:

- a) zápisový listek pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce,
- b) přehled výchovně vzdělávací práce,
- c) docházkový sešit.

(2) V klubu se vede tato dokumentace:

- a) zápisový listek pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce,
- b) přehled práce zájmového útvaru,
- c) docházkový sešit.

### § 10

#### **Účinnost**

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

**Vopěnka v. r.**

<sup>3)</sup> Vyhláška ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR č. 39/1991 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách.

## 88

**VYHLÁŠKA**  
**Ministerstva financií Slovenskej republiky**

zo 6. februára 1992

**o zmene vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla**

Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 29 zákona Slovenskej národnej rady č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 25/1992 Zb. ustanovuje:

## Čl. I

Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa mení takto:

## 1. Úvodná veta znie

„Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 29 zákona Slovenskej národnej rady č. 24/1991

Zb. o poisťovníctve v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 25/1992 Zb. ustanovuje:“.

2. V § 1 ods. 1 sa slová „Slovenská poisťovňa, štátny podnik“, nahradzujú slovami „Slovenská poisťovňa, akciová spoločnosť“.

3. V § 1 ods. 2 sa za slová „ako aj“ vkladajú slová „fyzická a“.

## Čl. II

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Minister:  
**Dančo** v. r

## 89

**OZNÁMENIE****Federálneho ministerstva zahraničných vecí**

Federálne ministerstvo zahraničných vecí oznamuje, že 5. novembra 1990 bola v Londýne podpísaná Zmluva medzi vládou Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a vládou Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska o zamedzení dvojakého zdanenia v odbore daní z príjmu a ziskov z majetku.

So Zmluvou vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky ju ratifikoval.

Zmluva nadobudla platnosť na základe svojho článku 27 ods. 1 dňom 20. decembra 1991.

České znenie Zmluvy sa vyhlasuje súčasne.\*)

**ZMLUVA****medzi****VLÁDOU ČESKEJ A SLOVENSKEJ FEDERATÍVNEJ REPUBLIKY****A****VLÁDOU SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA  
O ZAMEDZENÍ DVOJAKÉHO ZDANENIA V ODBORE DANÍ Z PRÍJMU  
A ZISKOV Z MAJETKU**

Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a vláda Spojeného Kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska

potvrdzujúc svoje pranie rozvíjať a upevňovať hospodársku spoluprácu;

prajúc si uzavrieť zmluvu o zamedzení dvojakého zdanenia v odbore daní z príjmu a ziskov z majetku;

dohodli sa takto:

**Č l á n o k 1****Osoby, na ktoré sa zmluva vzťahuje**

Táto Zmluva sa vzťahuje na osoby, ktoré majú bydlisko alebo sídlo v jednom alebo oboch zmluvných štátoch (rezidenti).

**Č l á n o k 2****Dane, na ktoré sa Zmluva vzťahuje**

1. Dane, na ktoré sa zmluva vzťahuje, sú:

- (a) v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska:
  - (i) daň z príjmu;
  - (ii) daň spoločnosti; a
  - (iii) daň zo ziskov z majetku;
- (ďalej nazývané „daň Spojeného kráľovstva“);
- (b) v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike:
  - (i) dane zo zisku;
  - (ii) daň zo mzdy;
  - (iii) daň z príjmov z literálnej a umeleckej činnosti;
  - (iv) poľnohospodárska daň;

(v) daň z príjmov obyvateľstva;

(vi) domová daň;

(ďalej nazývané „česko-slovenská daň“).

2. Táto Zmluva sa takisto vzťahuje na dane rovnakého alebo podobného druhu, ktoré sa budú vyberať v niektorom zmluvnom štáte po podpise tejto Zmluvy popri alebo namiesto daní zmluvného štátu uvedených v odseku 1 tohto článku. Príslušné úrady zmluvných štátov si navzájom oznámia podstatné zmeny, ktoré sa vykonávajú v ich príslušných daňových zákonoch.

**Č l á n o k 3****Všeobecné definície**

1. V tejto Zmluve, pokiaľ súvislosť nevyžaduje odlišný výklad:

- (a) výraz „Spojené Kráľovstvo“ označuje Veľkú Britániu a Severné Írsko včítane každej oblasti mimo výsostných vôd Spojeného kráľovstva, ktorá v súlade s medzinárodným právom bola podľa zákonov Spojeného kráľovstva, týkajúcich sa kontinentálneho šelfu, označená ako územie, na ktorom sa môžu vykonávať práva Spojeného kráľovstva, týkajúce sa morského dna a podložia a ich prírodných zdrojov;
- (b) výraz „Česko-Slovensko“ označuje Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku;
- (c) výraz „štátny príslušník“ označuje:
  - (i) Vo vzťahu k Spojenému kráľovstvu, každého britského občana alebo britský subjekt, ktorý nemá občianstvo v inej krajine alebo na

\*) Tu sa uverejňuje slovenský preklad.

inom území Commonwealthu za predpokladu, že má právo pobytu v Spojenom kráľovstve; a každú právnickú osobu, osobnú spoločnosť, združenie osôb alebo iného nositeľa práv zriadené podľa práva platného v Spojenom kráľovstve;

- (ii) vo vzťahu k Česko-Slovensku, každú fyzickú osobu, ktorá je štátnym občanom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a každú právnickú osobu, osobnú spoločnosť a združenie osôb, zriadené podľa práva platného v Česko-Slovensku;
- (d) výrazy „jeden zmluvný štát“ a „druhý zmluvný štát“ označujú podľa prípadu Spojené kráľovstvo alebo Česko-Slovensko;
- (e) výraz „osoba“ označuje fyzickú osobu, spoločnosť a všetky iné združenia osôb, ale nezahŕňa osobnú spoločnosť, ktorá nie je právnickou osobou;
- (f) výraz „spoločnosť“ označuje právnické osoby alebo nositeľov práv považované na účely zdanenia za právnické osoby;
- (g) výrazy „podnik jedného zmluvného štátu“ a „podnik druhého zmluvného štátu“ označujú podnik prevádzkovaný rezidentom jedného zmluvného štátu alebo prevádzkovaný rezidentom druhého zmluvného štátu;
- (h) výraz medzinárodná doprava, označuje akúkoľvek dopravu uskutočňovanú loďou alebo lietadlom, ktorú prevádzkuje podnik, ktorého miesto skutočného vedenia je umiestnené v jednom zmluvnom štáte, pokiaľ loď alebo lietadlo nie sú prevádzkované len medzi miestami v druhom zmluvnom štáte;
- (i) výraz „príslušný úrad“ označuje v prípade Spojeného kráľovstva komisára daňového úradu alebo ich splnomocneného zástupcu a v prípade Česko-Slovenska ministra financií Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo jeho splnomocneného zástupcu.

2. Každý výraz, ktorý nie je inak definovaný, bude mať pre aplikáciu tejto Zmluvy zmluvným štátom význam, ktorý mu patrí podľa práva tohto štátu, ktoré upravuje dane, na ktoré sa vzťahuje táto Zmluva, pokiaľ súvislosť nevyžaduje odlišný výklad.

#### Č l á n o k 4

##### Daňový domicil

1. Výraz „rezident“ jedného zmluvného štátu označuje v zmysle tejto Zmluvy každú osobu, ktorá je podľa práva tohto štátu podrobená v tomto štáte zdaneniu z dôvodu svojho bydliska, stáleho pobytu, miesta vedenia alebo akéhokoľvek iného podobného kritéria; tento výraz nezahŕňa fyzickú osobu, ktorá je podrobená zdaneniu v tomto zmluvnom

štáte iba z dôvodov príjmu zo zdrojov v tomto štáte umiestnených.

2. Ak fyzická osoba je podľa ustanovenia odseku 1 tohto článku rezidentom v oboch zmluvných štátoch, určí sa jej postavenie v súlade s nasledujúcimi zásadami:

- (a) predpokladá sa, že táto osoba je rezidentom v tom zmluvnom štáte, v ktorom má stály byt. Ak má stály byt v oboch zmluvných štátoch, predpokladá sa, že je rezidentom v tom zmluvnom štáte, ku ktorému má užšie osobné a hospodárske vzťahy (stredisko životných záujmov);
- (b) ak sa nemôže určiť, v ktorom zmluvnom štáte má táto osoba stredisko svojich životných záujmov alebo ak nemá stály byt v žiadnom zmluvnom štáte, predpokladá sa, že je rezidentom v tom zmluvnom štáte, v ktorom sa obvykle zdržiava;
- (c) ak sa táto osoba obvykle zdržiava v oboch zmluvných štátoch alebo v žiadnom z nich, predpokladá sa, že je rezidentom v tom zmluvnom štáte, ktorého je štátnym občanom;
- (d) ak je táto osoba štátnym občanom oboch zmluvných štátov alebo žiadneho z nich, upravia príslušné úrady zmluvných štátov túto otázku vzájomnou dohodou.

3. Ak osoba iná než fyzická osoba je podľa ustanovenia odseku 1 tohto článku rezidentom v oboch zmluvných štátoch, predpokladá sa, že je rezidentom v tom štáte, v ktorom sa nachádza miesto jej skutočného vedenia.

#### Č l á n o k 5

##### Stála prevádzkáreň

1. Výraz „stála prevádzkáreň“ označuje v zmysle tejto Zmluvy trvalé zariadenie pre podnikanie, v ktorom podnik vykonáva úplne alebo sčasti svoju činnosť.

2. Výraz „stála prevádzkáreň“ zahŕňa najmä:

- (a) miesto vedenia;
- (b) závod;
- (c) kanceláriu;
- (d) továreň;
- (e) dielňu;
- (f) baňu, nálezisko nafty alebo plynu, lom alebo iné miesto, kde sa ťažia prírodné zdroje;
- (g) zariadenie alebo stavbu používanú na výskum alebo využitie prírodných zdrojov;
- (h) stavenisko alebo stavbu alebo montáž, ktoré trvajú dlhšie ako dvanásť mesiacov;

3. Výraz „stála prevádzkáreň“ nebude zahŕňať:

- (a) zariadenie, ktoré sa využíva iba na uskladnenie, vystavenie alebo dodanie tovaru patriaceho podniku;

- (b) zásobu tovaru patriaceho podniku, ktorá sa udržiava iba za účelom uskladnenia, vystavenia alebo dodania;
- (c) zásobu tovaru patriaceho podniku, ktorá sa udržiava iba za účelom spracovania iným podnikom;
- (d) trvalé zariadenie pre podnikanie, ktoré sa využíva iba za účelom nákupu tovaru alebo zhromažďovania informácií pre podnik;
- (e) trvalé zariadenie pre podnikanie, ktoré sa udržiava pre podnik iba za účelom reklamy, poskytovania informácií, vedeckých rešerší alebo podobných činností, ktoré majú prípravný alebo pomocný charakter.

4. Ak bez ohľadu na ustanovenia odsekov 1 a 2 tohto článku, osoba - iná než nezávislý zástupca, na ktorého sa vzťahuje odsek 5 tohto článku - koná v zmluvnom štáte na účet podniku a má plnomocnenstvo, ktoré jej dovoľuje uzavierať zmluvy v mene podniku, predpokláda sa, že tento podnik má stálu prevádzkareň v tomto štáte vo vzťahu ku všetkým činnostiam, ktoré táto osoba vykonáva pre podnik, pokiaľ činnosť tejto osoby nie je obmedzená na činnosti uvedené v odseku 3 tohto článku, ktoré, pokiaľ by sa uskutočňovali v trvalom zariadení, by nezakladali existenciu stálej prevádzkárne podľa ustanovenia tohto odseku.

5. Nepredpokláda sa, že podnik jedného zmluvného štátu má stálu prevádzkareň v druhom zmluvnom štáte len preto, že tam vykonáva svoju činnosť prostredníctvom makléra, generálneho komisionára alebo iného nezávislého zástupcu, pokiaľ tieto osoby konajú v rámci svojej riadnej činnosti.

6. Skutočnosť, že spoločnosť, ktorá je rezidentom v jednom zmluvnom štáte, ovláda spoločnosť alebo je ovládaná spoločnosťou, ktorá je rezidentom v druhom zmluvnom štáte alebo ktorá tam vykonáva svoju činnosť (či už prostredníctvom stálej prevádzkárne alebo inak), neurobí sama osebe z ktorejkoľvek tejto spoločnosti stálu prevádzkareň druhej spoločnosti.

#### Č l á n o k 6

##### **Príjmy z nehnuteľného majetku**

1. Príjem z nehnuteľného majetku sa môže zdaňiť v zmluvnom štáte, v ktorom je taký majetok umiestnený.

2.

- (a) Výraz „nehnuteľný majetok“ je s výhradou ustanovenia pododseku (b) tohto odseku definovaný v zhode s právom zmluvného štátu, v ktorom je tento majetok umiestnený.
- (b) Výraz „nehnuteľný majetok“ zahŕňa v každom prípade príslušenstvo nehnuteľného majetku,

živý a mŕtvy inventár používaný v poľnohospodárstve a lesníctve, práva, pre ktoré platia ustanovenia občianskeho práva vzťahujúce sa na pozemky, právo užívania nehnuteľného majetku a práva na premenlivé alebo pevné platby za ťaženie alebo za povolenie na ťaženie nerastných ložísk, prameňov a iných prírodných zdrojov; lode, člny a lietadlá sa nepovažujú za nehnuteľný majetok.

3. Ustanovenie odseku 1 tohto článku platí pre príjmy z priameho užívania, nájmu alebo každého iného spôsobu užívania nehnuteľného majetku.

4. Ustanovenie odsekov 1 a 3 tohto článku platia takisto pre príjmy z nehnuteľného majetku užívaného na výkon slobodného povolania.

#### Č l á n o k 7

##### **Zisky podnikov**

1. Zisky podniku jedného zmluvného štátu budú zdanené len v tomto štáte, pokiaľ podnik nevykonáva svoju činnosť v druhom zmluvnom štáte prostredníctvom stálej prevádzkárne, ktorá je tam umiestnená. Ak podnik vykonáva svoju činnosť týmto spôsobom, môžu byť zisky podniku zdanené v tomto druhom štáte, ale iba v takom rozsahu, v akom ich možno pripočítať tejto stálej prevádzkárni.

2. Ak podnik jedného zmluvného štátu vykonáva svoju činnosť v druhom zmluvnom štáte prostredníctvom stálej prevádzkárne, ktorá je tam umiestnená, prisudzujú sa s výhradou ustanovenia odseku 3 tohto článku v každom zmluvnom štáte tejto stálej prevádzkárni zisky, ktoré by bola mohla docieľiť, keby bola ako samostatný podnik vykonávala rovnaké alebo obdobné činnosti za rovnakých alebo obdobných podmienok a bola úplne nezávislá v styku s podnikom, ktorého je stálou prevádzkárňou.

3. Pri výpočte ziskov stálej prevádzkárne sa povoľuje odpočítať náklady podniku vynaložené na ciele sledované touto stálou prevádzkárňou včítane výdavkov vedenia a všeobecných správnych výdavkov, či už vznikli v štáte, v ktorom je táto stála prevádzkareň umiestnená, alebo inde.

4. Ak je v niektorom zmluvnom štáte obvyklé určiť zisky, ktoré sa majú pripočítať stálej prevádzkárni, na základe rozdelenia celkových ziskov podniku, jeho rôznym častiam, nevylučuje ustanovenie odseku 2 tohto článku, aby tento zmluvný štát určil zisky, ktoré sa majú zdaňiť, týmto obvyklým rozdelením; použitý spôsob rozdelenia ziskov musí byť však taký, aby výsledok bol v súlade so zásadami ustanovenými v tomto článku.

5. Stálej prevádzkárni sa nepripočítajú žiadne zisky na základe skutočnosti, že iba nakupovala tovar pre podnik.

6. Zisky, ktoré sa majú pripočítať stálej prevádzkárni, sa na účely predchádzajúcich odsekov určia každý rok rovnakým spôsobom, pokiaľ neexistujú dostatočné dôvody pre iný postup.

7. Ak zisky zahŕňajú príjmy, o ktorých sa hovorí oddelene v iných článkoch tejto Zmluvy, nebudú ustanovenia oných článkov dotknuté ustanoveniami tohto článku.

### Č l á n o k 8

#### **Lodná a letecká doprava**

1. Zisky z prevádzkovania lodí alebo lietadiel v medzinárodnej doprave budú zdanené len v zmluvnom štáte, v ktorom je umiestnené sídlo skutočného vedenia podniku.

2. Ak sídlo skutočného vedenia podniku námornej dopravy je na palube lode, považuje sa za umiestnené v zmluvnom štáte, v ktorom sa nachádza domovský prístav tejto lode alebo ak takého domovského prístavu niet, v zmluvnom štáte, v ktorom je prevádzkovateľ lode rezidentom.

3. Ustanovenie odseku 1 tohto článku platí tiež pre zisky z účasti na poole, spoločnej prevádzke alebo medzinárodnej prevádzkovej organizácii.

### Č l á n o k 9

#### **Združené podniky**

Ak

(a) sa podnik jedného zmluvného štátu podieľa priamo alebo nepriamo na riadení, kontrole alebo majetku podniku druhého zmluvného štátu, alebo

(b) tie isté osoby sa priamo alebo nepriamo podieľajú na riadení, kontrole alebo majetku podniku jedného zmluvného štátu i podniku druhého zmluvného štátu,

a ak v týchto prípadoch sú iba podniky vo svojich obchodných alebo finančných vzťahoch viazané podmienkami, ktoré dohodli alebo im boli uložené a ktoré sa líšia od podmienok, ktoré by boli dojednané medzi nezávislými podnikmi, môžu sa do ziskov tohto podniku včleniť a následkom toho zdaní zisky, ktoré by bez týchto podmienok bol docielil jeden z podnikov, ktoré sa však vzhľadom na tieto podmienky docieľiť nemohli.

### Č l á n o k 10

#### **Dividendy**

1. Dividendy vyplácané spoločnosťou, ktorá je rezidentom v jednom zmluvnom štáte, osobe, ktorá

je rezidentom v druhom zmluvnom štáte, môžu byť zdanené v tomto druhom zmluvnom štáte.

2. Tieto dividendy však môžu byť takisto zdanené v zmluvnom štáte, v ktorom je spoločnosť, ktorá ich vypláca, rezidentom, a to podľa právnych predpisov tohto štátu, avšak ak príjemca je skutočným vlastníkom dividend, daň takto stanovená nepresiahne:

(a) 5 % hrubej sumy dividend, ak príjemca je spoločnosťou, ktorá spravuje najmenej 25 % podielov s hlasovacím právom na spoločnosti vyplácajúcej dividendy;

(b) 15 % hrubej sumy dividend vo všetkých ostatných prípadoch.

3. Výraz „dividendy“ použitý v tomto článku označuje príjmy z akcií alebo iných práv - s výnimkou pohľadávok - s podielom na zisku, ako aj príjmy z práv na spoločnosti, ktoré sú podľa daňových predpisov štátu, v ktorom je spoločnosť, ktorá rozdeľuje zisk, rezidentom, postavené na roveň príjmov z akcií a takisto zahŕňa všetky iné príjmy, ktoré podľa právnych predpisov zmluvného štátu, ktorého je rezidentom spoločnosť, ktorá vykonáva výplaty, sa považujú za dividendy alebo rozdelený zisk spoločnosti.

4. Ustanovenia odsekov 1 a 2 tohto článku sa nepoužijú, ak skutočný vlastník dividend, ktorý je rezidentom v jednom zmluvnom štáte, vykonáva v druhom zmluvnom štáte, v ktorom je rezidentom spoločnosť vyplácajúca dividendy, priemyselnú alebo obchodnú činnosť prostredníctvom stálej prevádzkárne, ktorá je tam umiestnená, alebo nezávislé povolanie prostredníctvom stálej základne tam umiestnenej, a ak účasť, pre ktorú sa dividendy vyplácajú sa skutočne viaže k tejto stálej prevádzkárni alebo k tejto stálej základni. V takom prípade sa použijú ustanovenia článku 7 alebo článku 14 tejto Zmluvy, podľa toho, o aký prípad ide.

5. Ak spoločnosť, ktorá je rezidentom v jednom zmluvnom štáte, dosahuje zisky alebo príjmy z druhého zmluvného štátu, nemôže tento druhý štát zdaníť dividendy vyplácané spoločnosťou, ibaže sa tieto dividendy vyplácajú rezidentovi tohto druhého zmluvného štátu alebo že účasť, pre ktorú sa dividendy vyplácajú, skutočne patrí k stálej prevádzkárni, ktorá je umiestnená v tomto druhom štáte, ani podrobiť nerozdelené zisky spoločnosti dani z nerozdelených ziskov, aj keď vyplácané dividendy alebo nerozdelené zisky pozostávajú úplne alebo sčasti zo ziskov alebo z príjmov v tomto druhom štáte.

## Č l á n o k 1 1

### Úroky

1. Úroky, majúce zdroj v jednom zmluvnom štáte, ktoré poberá rezident druhého zmluvného štátu a ktorý je ich skutočným vlastníkom, budú zdanené iba v tomto druhom štáte.

2. Výraz „úroky“ použitý v tomto článku označuje príjmy z vládnych cenných papierov, obligácií alebo dlhopisov zabezpečených i nezabezpečených záložným právom na nehnuteľnosti alebo doložkou o účasti na zisku a z pohľadávok akéhokoľvek druhu, rovnako ako všetky ostatné príjmy, majúce charakter príjmov z pôžičiek, podľa daňového práva štátu, v ktorom je zdroj príjmu.

3. Ustanovenie odseku 1 tohto článku sa nepoužije, ak skutočný vlastník úrokov, ktorý je rezidentom v jednom zmluvnom štáte, vykonáva v druhom zmluvnom štáte, v ktorom majú úroky zdroj, priemyselnú alebo obchodnú činnosť prostredníctvom stálej prevádzkárne, ktorá je tam umiestnená, alebo nezávislé povolanie prostredníctvom stálej základne tam umiestnenej, a ak pohľadávka, z ktorej sa úroky platia, sa skutočne viaže k tejto stálej prevádzkárni alebo k tejto stálej základni. V takom prípade sa použijú ustanovenia článku 7 alebo článku 14, podľa toho, o aký prípad ide.

4. Ak suma úrokov presahuje v dôsledku osobitných vzťahov existujúcich medzi platiteľom a skutočným vlastníkom úrokov alebo ktoré jeden aj druhý udržiava s treťou osobou, z akéhokoľvek dôvodu sumu, ktorú by bol dojednal platiteľ so skutočným vlastníkom, keby nebolo takých vzťahov, použijú sa ustanovenia tohto článku len na túto naposledy spomenutú sumu. Suma platieb, ktorá ju presahuje, bude v tomto prípade zdanená podľa právnych predpisov každého zmluvného štátu s prihliadnutím na ostatné ustanovenia tejto Zmluvy.

## Č l á n o k 1 2

### Licenčné poplatky

1. Licenčné poplatky, majúce zdroj v jednom zmluvnom štáte, ktoré poberá rezident druhého zmluvného štátu, a ktorý je ich skutočným vlastníkom, budú zdanené iba v tomto druhom štáte.

2. Licenčné poplatky uvedené v pododseku 3 (a), môžu byť bez ohľadu na ustanovenie odseku 1 tohto článku zdanené tiež v zmluvnom štáte, v ktorom je ich zdroj, a v súlade s právnymi predpismi tohto štátu, avšak ak je príjemca skutočným vlastníkom licenčných poplatkov, suma dane takto určená nepresiahne 10 % hrubej sumy z licenčných poplatkov.

3. Výraz „licenčné poplatky“ použitý v tomto článku označuje platby akéhokoľvek druhu dôjdené ako náhrada za:

- (a) použitie alebo právo na použitie patentu, ochrannej známky, návrhu alebo modelu, plánu, tajného vzorca alebo výrobného postupu alebo za použitie alebo za právo na použitie priemyselného, obchodného alebo vedeckého zariadenia alebo za informácie, ktoré sa vzťahujú na skúsenosti nadobudnuté v priemyselnej, obchodnej, technickej, technologической alebo vedeckej oblasti;
- (b) za použitie alebo právo na použitie autorského práva k literárnemu, umeleckému alebo vedeckému dielu (včítane kinematografických filmov a filmov alebo nahrávok pre rozhlasové alebo televízne vysielanie).

4. Ustanovenia odsekov 1 a 2 tohto článku sa nepoužijú, ak skutočný vlastník licenčných poplatkov, ktorý je rezidentom v jednom zmluvnom štáte, vykonáva v druhom zmluvnom štáte, v ktorom majú licenčné poplatky zdroj, priemyselnú alebo obchodnú činnosť prostredníctvom stálej prevádzkárne, ktorá je tam umiestnená, alebo nezávislé povolanie prostredníctvom stálej základne tam umiestnenej, a ak právo alebo majetok, ktoré dávajú vznik licenčným poplatkom, sú s nimi skutočne spojené. V tomto prípade sa použijú ustanovenia článku 7 alebo článku 14, podľa toho, o aký prípad ide.

5. Predpokláda sa, že licenčné poplatky majú zdroj v zmluvnom štáte, ak platiteľom je tento štát sám, jeho správny útvar, miestny orgán alebo rezident tohto štátu. Ak však platiteľ licenčných poplatkov, či už je alebo nie je rezidentom v niektorom zmluvnom štáte, má v zmluvnom štáte stálu prevádzkareň, v spojení s ktorou vznikla povinnosť platiť licenčné poplatky, predpokláda sa, že tieto licenčné poplatky majú zdroj v tom zmluvnom štáte, v ktorom je stála prevádzkareň umiestnená.

6. Ak suma licenčných poplatkov presahuje v dôsledku osobitných vzťahov existujúcich medzi platiteľom a skutočným vlastníkom alebo ktoré jeden alebo druhý udržiavajú s tretími osobami, z akéhokoľvek dôvodu sumu, ktorú by bol dojednal platiteľ so skutočným vlastníkom, keby neboli také vzťahy, použijú sa ustanovenia tohto článku len na túto naposledy spomenutú sumu. Suma platieb, ktorá ju presahuje, bude v tomto prípade zdanená podľa právnych predpisov každého zmluvného štátu s prihliadnutím na ostatné ustanovenia tejto Zmluvy.

**Č l á n e k 1 3****Zisky zo scudzenia majetku**

1. Zisky zo scudzenia nehnuteľného majetku, ktorý sa definuje v odseku 2 článku 6 tejto Zmluvy, môžu byť zdanené v zmluvnom štáte, v ktorom je tento majetok umiestnený.

2. Zisky zo scudzenia hnuteľného majetku, ktorý je časťou aktív stálej prevádzkárne, ktoré má podnik jedného zmluvného štátu v druhom zmluvnom štáte, alebo nehnuteľného majetku, ktorý patrí k stálej základni, ktorú rezident jedného zmluvného štátu má v druhom zmluvnom štáte na výkon nezávislého povolania, včítane takých ziskov dosiahnutých zo scudzenia takej stálej prevádzkárne (samotnej alebo spolu s celým podnikom) alebo takej stálej základne, môžu byť zdanené v tomto druhom štáte.

3. Zisky zo scudzenia lodí a lietadiel prevádzkovaných v medzinárodnej doprave a hnuteľného majetku, ktorý slúži prevádzke týchto lodí a lietadiel, budú zdanené len v zmluvnom štáte, v ktorom je umiestnené sídlo skutočného vedenia podniku.

4. Zisky zo scudzenia iného majetku, než ktorý je uvedený v odsekoch 1, 2 a 3 tohto článku, môžu byť zdanené len v zmluvnom štáte, v ktorom je scudziteľ rezidentom.

**Č l á n o k 1 4****Nezávislé povolanie**

1. Príjmy, ktoré rezident jedného zmluvného štátu poberá zo slobodného povolania alebo inej nezávislej činnosti podobného charakteru, budú zdanené len v tomto štáte, pokiaľ príjemca nemá obvykle k dispozícii v druhom zmluvnom štáte stálu základňu na výkon svojej činnosti. Ak má k dispozícii takú stálu základňu, môžu byť príjmy zdanené v druhom zmluvnom štáte, ale iba v rozsahu, v akom ich možno pripočítať tejto stálej základni.

2. Výraz „slobodné povolanie“ zahŕňa najmä nezávislé vedecké, literárne, umelecké, vychovávateľské alebo učiteľské činnosti, ako aj samostatné činnosti lekárov, právnikov, inženierov, architektov, dentistov a účtovníckych znalcov.

**Č l á n o k 1 5****Zamestnanie**

1. Platy, mzdy a iné podobné odmeny, ktoré rezident jedného zmluvného štátu poberá z dôvodu plateného zamestnania, môžu byť s výhradou ustanovení článkov 16, 18 a 19 tejto Zmluvy zdanené len v tomto štáte, pokiaľ sa zamestnanie nevykonáva v druhom zmluvnom štáte. Ak sa zamestnanie vykonáva, môžu sa odmeny zaň prijaté zdaníť v tomto druhom štáte.

2. Odmeny, ktoré rezident jedného zmluvného štátu poberá z dôvodu zamestnania vykonávaného v druhom zmluvnom štáte, budú bez ohľadu na ustanovenia odseku 1 tohto článku zdanené len v prv spomenutom štáte, ak:

- (a) príjemca sa zdržiava v druhom štáte počas jedného alebo viac období, ktoré nepresiahnu v úhrne 183 dní v daňovom roku; a
- (b) odmeny sú vyplácané zamestnávateľom, alebo za zamestnávateľa, ktorý nie je rezidentom v druhom štáte; a
- (c) odmeny nejdú na ťarchu stálej prevádzkárne alebo stálej základne, ktoré má zamestnávateľ v druhom štáte.

3. Nehľadiac na predchádzajúce ustanovenia tohto článku, môžu sa odmeny poberané z dôvodu zamestnania vykonávaného na palube lode alebo lietadla v medzinárodnej doprave zdaníť len v zmluvnom štáte, v ktorom je osoba poberajúca zisky z prevádzky lode alebo lietadla rezidentom.

**Č l á n o k 1 6****Tantiémy**

Tantiémy a iné podobné odmeny, ktoré rezident jedného zmluvného štátu poberá ako člen správnej rady spoločnosti, ktorá je rezidentom v druhom zmluvnom štáte, môžu byť zdanené v tomto druhom štáte.

**Č l á n o k 1 7****Umelci a športovci**

1. Príjmy, ktoré poberajú na verejnosti vystupujúci umelci ako divadelní, filmoví, rozhlasoví alebo televízni umelci a hudobníci a športovci, môžu byť bez ohľadu na ustanovenia článkov 14 a 15 tejto Zmluvy zdanené v zmluvnom štáte, v ktorom sa tieto činnosti vykonávajú. Príjmy z takýchto činností sa však vyjmú zo zdanenia v tomto štáte, ak sa tieto činnosti vykonávajú na základe kultúrnej dohody alebo dojednania medzi zmluvnými štátmi.

2. Ak príjmy z činnosti, ktorú osobne vykonáva športovec alebo umelec, neplynú tomuto umelcovi alebo športovcovi samému, ale inej osobe, môžu byť tieto príjmy bez ohľadu na ustanovenia článkov 7, 14 a 15 tejto Zmluvy zdanené v zmluvnom štáte, v ktorom umelec alebo športovec vykonáva svoju činnosť.

**Č l á n o k 1 8****Penzie**

1. Penzie a iné podobné platby vyplácané z dôvodu prvého zamestnania rezidentovi niektorého zmluvného štátu a iné annuity platené takému

rezidentovi, budú s výhradou ustanovenia článku 19 ods. 2 tejto Zmluvy zdanené iba v tomto štáte.

2. Výraz „annuita“ znamená určenú sumu platenú opakovane v určených lehotách počas života alebo v priebehu určitého alebo zistiteľného časového obdobia na základe záväzku platiť náhradou za zodpovedajúcu a plnú úhradu v peniazoch alebo peniazmi vyjadriteľnú.

#### Č l á n o k 1 9 Verejné funkcie

1.
  - (a) Odmeny, iné ako penzie, vyplácané jedným zmluvným štátom alebo správnym útvarom alebo miestnym orgánom tohto štátu fyzickej osobe za služby preukazované tomuto štátu alebo správne útvary alebo miestnemu orgánu, môžu byť zdanené iba v tomto štáte.
  - (b) Také odmeny však budú zdanené iba v druhom zmluvnom štáte, ak sa služby preukazujú v tomto štáte a fyzická osoba, ktorá je rezidentom tohto štátu:
    - (i) je štátnym občanom tohto štátu, alebo
    - (ii) sa nestala rezidentom v tomto štáte len z dôvodu poskytovania týchto služieb.
2.
  - (a) Penzie vyplácané niektorým zmluvným štátom, štátnym útvarom alebo miestnym orgánom tohto štátu buď priamo, alebo z fondov, ktoré zriadili, fyzickej osobe za služby preukázané tomuto štátu, správne útvary alebo miestnemu orgánu, môžu byť zdanené len v tomto štáte.
  - (b) Také penzie však budú zdanené iba v druhom zmluvnom štáte, ak fyzická osoba je rezidentom a štátnym občanom tohto štátu.
3. Ustanovenia článkov 15, 16 a 18 tejto Zmluvy za použijú na odmeny a penzie za služby preukázané v súvislosti s priemyselnou alebo obchodnou činnosťou vykonávanou niektorým zmluvným štátom, správne útvary alebo miestnym orgánom tohto štátu.

#### Č l á n o k 2 0 Študenti

Platby, ktoré študent alebo praktikant, ktorý je alebo bol bezprostredne pred svojím príchodom do jedného zmluvného štátu rezidentom v druhom zmluvnom štáte a ktorý sa zdržiava v prv spomenutom štáte iba za účelom štúdia alebo výcviku, dostáva na úhradu nákladov výživy, štúdia alebo výcviku, nebudú zdanené v tomto prv spomenutom štáte za predpokladu, že takéto platby sa mu vyplácajú zo zdrojov mimo tohto štátu.

#### Č l á n o k 2 1 Iné príjmy

Príjmy osoby, ktorá je rezidentom v jednom zmluvnom štáte, nech majú zdroj kdekoľvek, a ak ide o príjmy takého druhu alebo zo zdrojov, o ktorých sa nehovorí v predchádzajúcich článkoch tejto Zmluvy, iné než príjmy vyplácané zo zvereného majetku alebo z majetku zomretých osôb v priebehu pozostalostného konania, budú zdaňované iba v tomto štáte.

#### Č l á n o k 2 2 Zamedzenie dvojitého zdanenia

1. V súlade s ustanoveniami právnych predpisov Spojeného kráľovstva, ktoré upravujú zápočet dane zaplatenej mimo územia Spojeného kráľovstva na daň v Spojenom kráľovstve (ktorých sa nedotknú ďalej uvedené zásady):

- (a) bude česko-slovenská daň platená na základe čs. právnych predpisov a v súlade s touto Zmluvou či už priamo alebo zrážkou zo ziskov, z príjmov alebo zdaniteľných výnosov zo zdrojov v Česko-Slovensku (s výnimkou v prípade dividend dane zaplatenej zo ziskov, z ktorých sa vyplácajú dividendy) započítaná na daň Spojeného kráľovstva pripadajúcu na tie isté zisky, príjmy alebo zdaniteľné výnosy, z ktorých bola vypočítaná česko-slovenská daň;
- (b) v prípade dividend platených spoločnosťou, ktorá je rezidentom v Česko-Slovensku, spoločnosti, ktorá je rezidentom v Spojenom kráľovstve a ktorá kontroluje priamo alebo nepriamo najmenej 10 % podielov s hlasovacím právom na spoločnosti vyplácajúcej dividendy, sa bude zápočet (popri česko-slovenskej dani, ktorá môže byť započítaná podľa ustanovenia pododseku (a) tohto odseku), vzťahovať na čs. daň zaplatenú spoločnosťou zo ziskov, z ktorých sa dividendy vyplácajú.

2. V Česko-Slovensku bude dvojité zdanenie zamedzené takto:

- (a) ak osoba, ktorá je rezidentom v Česko-Slovensku, poberá príjmy a zisky z majetku, ktoré môžu byť podľa ustanovení tejto Zmluvy zdanené v Spojenom kráľovstve, vyjme Česko-Slovensko s výhradou ustanovení uvedených pod písmenom (b) tohto odseku tieto príjmy alebo zisky z majetku zo zdanenia, môže však pri výpočte sumy dane z ostatných príjmov a ziskov z majetku tejto osoby použiť sadzbu dane, ktorá by sa použila, keby vyňaté príjmy alebo zisky z majetku neboli takto vyňaté;
- (b) ak osoba, ktorá je rezidentom v Česko-Slovensku, poberá príjmy, ktoré môžu byť podľa ustanovení článkov 10, 12, 16 a 17 tejto Zmluvy

zdanené v Spojenom kráľovstve, povolí Česko-Slovensko znížiť sumu česko-slovenskej dane vypočítanej z príjmu tejto osoby o sumu rovnajúcu sa dani zaplatenej Spojenému kráľovstvu z tohto príjmu. Suma, o ktorú sa daň zníži, však nepresiahne takú časť česko-slovenskej dane vypočítanej pred jej znížením, ktorá pomerne pripadá na príjmy, ktoré môžu byť zdanené v Spojenom kráľovstve.

3. Na účely odsekov 1 a 2 tohto článku sa bude predpokladať, že príjmy a zisky z majetku vlastnené rezidentom jedného zmluvného štátu, ktoré môžu byť zdanené v druhom zmluvnom štáte v súlade s touto Zmluvou, majú zdroj v tomto druhom zmluvnom štáte.

4. Ak zisky, ktoré podniku jedného zmluvného štátu boli zdanené v tomto štáte, sú takisto zahrnuté do ziskov podniku druhého štátu a zisky takto zahrnuté sú ziskmi, ktoré by získal podnik druhého štátu, keby vzťahy medzi podnikmi boli také ako medzi podnikmi na sebe úplne nezávislými, naloží sa so sumou zahrnutou do ziskov oboch podnikov ako s príjmom zo zdroja v druhom štáte patriacemu podniku prv spomenutému štátu a úľava sa poskytne zodpovedajúcim spôsobom podľa ustanovenia odseku 1 alebo odseku 2 tohto článku.

### Č l á n o k 2 3

#### **Zásada rovnakého nakladania**

1. Štátni príslušníci jedného zmluvného štátu nebudú podrobení v druhom zmluvnom štáte žiadnemu zdaneniu alebo povinnostiam s ním spojeným, ktoré sú iné alebo ťaživejšie než zdanenie a s ním spojené povinnosti, ktorým sú alebo budú môcť byť podrobení štátni príslušníci tohto druhého štátu, ktorí sú v rovnakej situácii.

2. Zdanenie stálej prevádzkárne, ktorú podnik jedného zmluvného štátu má v druhom zmluvnom štáte, nebude v tomto druhom štáte nepriaznivejšie než zdanenie podnikov tohto druhého štátu, ktoré vykonávajú tú istú činnosť.

3. Pokiaľ sa nebudú aplikovať ustanovenia článku 9, článku 11 ods. 4 a článku 12 ods. 6 tejto Zmluvy, budú úroky, licenčné poplatky a iné výdavky platené podnikom jedného zmluvného štátu osobe, ktorá je rezidentom v druhom zmluvnom štáte, odpočítateľné na účely určenia zdaniteľných ziskov tohto podniku za rovnakých podmienok, ako keby sa platili osobe, ktorá je rezidentom v prv spomenutom štáte.

4. Podniky jedného zmluvného štátu, ktorých imanie úplne alebo sčasti, priamo alebo nepriamo vlastní, alebo kontroluje osoba alebo osoby, ktoré sú rezidentmi v druhom zmluvnom štáte, nebudú podrobené v prv spomenutom štáte žiadnemu zda-

neniu alebo povinnostiam s ním spojených, ktoré sú iné alebo ťaživejšie ako zdanenie a s ním spojené povinnosti, ktorým sú alebo budú môcť byť podrobené ostatné podobné podniky prv spomenutého štátu.

5. Žiadne ustanovenie tohto článku sa nebude vykladať ako záväzok jedného zmluvného štátu, aby priznal fyzickým osobám, ktoré nie sú rezidentmi v tomto štáte, akékoľvek osobné úľavy, zľavy a zníženie dane, ktoré priznáva svojim rezidentom.

### Č l á n o k 2 4

#### **Riešenie prípadov cestou dohody**

1. Ak sa niektorá osoba domnieva, že opatrenia jedného alebo oboch zmluvných štátov vedú alebo povedú u nej k zdaneniu, ktoré nie je v súlade s ustanovením tejto Zmluvy, môže nezávisle na opravných prostriedkoch, ktoré poskytne vnútroštátne právo týchto štátov, predložiť svoj prípad príslušnému úradu zmluvného štátu, ktorého je rezidentom.

2. Ak bude príslušný úrad považovať námietku za oprávnenú a ak nebude sám schopný nájsť uspokojivé riešenie, bude sa snažiť, aby prípad rozhodol dohodou s príslušným úradom druhého zmluvného štátu tak, aby sa vylúčilo zdanenie, ktoré nie je v zhode s touto Zmluvou.

3. Príslušné úrady zmluvných štátov sa budú snažiť vyriešiť dohodou ťažkosti alebo pochybnosti, ktoré môžu vzniknúť pri výklade alebo aplikácii tejto Zmluvy.

4. Príslušné úrady zmluvných štátov môžu vojsť v priamy styk za účelom dosiahnutia dohody v zmysle predchádzajúcich odsekov.

### Č l á n o k 2 5

#### **Výmena informácií**

1. Príslušné úrady zmluvných štátov si budú vymieňať informácie potrebné pre aplikáciu ustanovení tejto Zmluvy alebo vnútroštátnych právnych predpisov zmluvných štátov, ktoré sa vzťahujú na dane, ktoré sú predmetom tejto Zmluvy, pokiaľ zdanenie, ktoré upravujú, sa spravuje touto Zmluvou. Takto oznámené informácie sa budú považovať za tajné a neoznámia sa žiadnym iným osobám než osobám (včítane súdov a správnych úradov), ktoré sa zaoberajú vyrubovaním alebo vyberaním daní, na ktoré sa vzťahuje táto Zmluva, vymáhaním alebo trestným stíhaním vo veci týchto daní alebo rozhodovaním o opravných prostriedkoch. Tieto osoby alebo úrady použijú takéto informácie len na tieto účely. Môžu uplatniť

tieto informácie na verejných súdnych konaniach alebo v právnych rozhodnutiach.

2. Ustanovenia odseku 1 sa nebudú v žiadnom prípade vykladať tak, že ukladajú príslušným orgánom niektorého zmluvného štátu povinnosť:

- (a) vykonať správne opatrenia, ktoré by porušovali právne predpisy alebo správnu prax niektorého zmluvného štátu;
- (b) oznámiť informácie, ktoré by sa nemohli získať na základe právnych predpisov alebo v normálnom správnom konaní tohto alebo druhého štátu;
- (c) oznámiť informácie, ktoré by odhalili obchodné, priemyselné, hospodárske alebo výrobné tajomstvo alebo obchodný postup alebo ktorých oznámenie by bolo v rozpore s verejným poriadkom.

#### Č l á n o k 2 6

##### **Členovia diplomatických alebo stálych misí a konzulárnych úradov**

Žiadne ustanovenia tejto Zmluvy sa nedotýkajú daňových výsad, ktoré prislúchajú členom diplomatických alebo stálych misí a konzulárnych úradov podľa všeobecných pravidiel medzinárodného práva alebo na základe osobitných dohôd.

#### Č l á n o k 2 7

##### **Nadobudnutie platnosti**

1. Zmluvné štáty si oznámia navzájom diplomatickou cestou, že boli splnené postupy požadované ich právnym poriadkom pre nadobudnutie platnosti tejto Zmluvy. Táto Zmluva nadobudne platnosť dátumom neskoršieho oznámenia a bude sa uplatňovať:

- (a) v Spojenom kráľovstve:
  - (i) pokiaľ ide o daň z príjmu a daň zo ziskov z majetku, na každý daňový rok začínajúci 6. aprílom alebo neskôr v kalendárnom roku nasledujúcom po roku, v ktorom Zmluva nadobudne platnosť;
  - (ii) pokiaľ ide o daň spoločnosti, na každý finančný rok začínajúci 1. aprílom alebo neskôr v kalendárnom roku nasledujúcom po roku, v ktorom Zmluva nadobudne platnosť;
- (b) v Česko-Slovensku:
  - (i) pokiaľ ide o dane vyberané zrážkou pri zdroji, na sumy priznané alebo vyplácané k 1. januáru alebo neskôr v kalendárnom roku

nasledujúcom po roku, v ktorom Zmluva nadobudne platnosť;

- (ii) pokiaľ ide o ostatné dane z príjmu a dane z majetku, na dane ukladané za každý daňový rok začínajúci 1. januárom alebo neskôr kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom Zmluva nadobudne platnosť.

2. Účinnosť článku 8 ods. 3 Dohody medzi vládou Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a vládou Česko-slovenskej republiky o leteckých službách medzi a nad územím príslušných štátov podpísanej v Prahe 15. januára 1960, pokiaľ sa týka zdaňovania prebytočných zárobkov, sa ukončí dňom nadobudnutia platnosti tejto Zmluvy.

#### Č l á n o k 2 8

##### **Výpoveď**

Táto Zmluva zostane v platnosti, dokiaľ ju nevyovie niektorý zmluvný štát. Každý zmluvný štát môže Zmluvu písomne vypovedať diplomatickou cestou najmenej šesť mesiacov pred koncom každého kalendárneho roka začínajúceho po uplynutí piatich rokov od dátumu nadobudnutia platnosti tejto Zmluvy. V tomto prípade sa Zmluva prestane uplatňovať:

- (a) v Spojenom kráľovstve:
  - (i) pokiaľ ide o daň z príjmu a daň zo ziskov z majetku, na každý daňový rok začínajúci 6. aprílom alebo neskôr v kalendárnom roku nasledujúcom po roku, v ktorom bola daná výpoveď.
  - (ii) pokiaľ ide o daň spoločnosti, na každý finančný rok začínajúci 1. aprílom alebo neskôr v kalendárnom roku nasledujúcom po roku, v ktorom bola daná výpoveď;
- (b) v Česko-Slovensku:
  - (i) pokiaľ ide o dane vyberané zrážkou pri zdroji, na sumy priznané alebo vyplácané k 1. januáru alebo neskôr v kalendárnom roku nasledujúcim po roku, v ktorom bola daná výpoveď;
  - (ii) pokiaľ ide o ostatné dane z príjmu a dane z majetku, na dane ukladané za každý daňový rok začínajúci 1. januárom alebo neskôr kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom bola daná výpoveď.

Na dôkaz toho podpísaní, na to riadne splnomocnení, podpísali túto Zmluvu.

Dané vo dvoch vyhotoveniach v Londýne 5. novembra 1990 v českom a anglickom jazyku, pričom oba texty majú rovnakú platnosť.

Za vládu  
Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky  
Václav **Klaus** v. r.

Za vládu  
Spojeného kráľovstva Veľkej Británie  
a Severného Írska  
Norman **Lamont** v. r

**90**

Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky

vydalo podľa § 5 ods. 2 a § 22 ods. 5 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku **výnos** zo dňa 30. januára 1992 **o postupe organizácií lesného hospodárstva a Správy Tatranského národného parku pri užívaní lesnej pôdy, lesných porastov a ostatného majetku vo vlastníctve iných subjektov ako česko-slovenského štátu.**

Výnosom sa vymedzuje rozsah oprávnení a povinností organizácií lesného hospodárstva pri užívaní lesnej pôdy, lesných porastov a ostatného majetku vo vlastníctve iných subjektov ako česko-slovenského štátu v prechodnom období do ich prevzatia vlastníkmi pri súčasnom zabezpečovaní všetkých funkcií lesa.

Výnos nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia. Bude publikovaný v Spravodajcovi Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky. Do výnosu možno nahliadnuť na Ministerstve lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky.

**91**

Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky

vydalo podľa § 37 ods. 2 a 3 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách **výnos** zo dňa 30. januára 1992 **o postupe organizácií lesného hospodárstva a Správy Tatranského národného parku pri vydávaní lesných pozemkov, lesných porastov a ostatných zariadení slúžiacich lesnému hospodárstvu a ďalšieho majetku bývalých urbarialistov, komposesorátov a podobných útvarov.**

Výnosom sa určuje postup pri odovzdávaní lesného a iného majetku vo vlastníctve zrušených urbarialistov, komposesorátov a podobných útvarov vlastníkom ako fyzickým osobám.

Výnos nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia. Bude publikovaný v Spravodajcovi Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky. Do výnosu možno nahliadnuť na Ministerstve lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky.